

QARABAĞ

AZƏRBAYCANDIR!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

Nö 213 (6177) 28 noyabr 2020-ci il. Qiyməti 40 qəpik

"Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

Bizim yumruğumuz bizim birliyimizdir!

İlham Əliyev: "Bu gün dünyada güc amili həlledici rol oynayır"

Milli Məclisin sədri MDB PA-nın 51-ci plenar iclasında iştirak edib

Bax 3
Noyabrın 27-də Müstəqil Dövlət-lər Birliyinin (MDB) iştirakçısı olan dövlətlərin Parlamentlərarası Assambleya Şurasının iclası və MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlərin Parlamentlərarası Assambleyasının video-

konfrans formatında 51-ci plenar iclası keçirilib. Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətə əlaqələr şöbəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, videokonfrans formatında keçirilən tədbirdə...

Bax 2

Nikol Paşinyan: "Hakimiyyəti alımızdan almalarına imkan vermirik"

Bax 13
Məlli ləyaqəti qorumaq vacibdir, xüsusilə Ermənistən indiki çətin vəziyyətində, zərbe altında qalğız zamanda. SIA ermənistana məxsus armenianepo.com saytında yayılmış məlumatə istinadən xəber verir ki, bu sözləri Ermənistənın baş naziri Nikol Paşinyan xalqa müraciətində deyib. "İndi ən başlıcası ölkədəki daxili sabitliyi təmin etmək...

Edmon Marukyan: "Ermənistən hakimiyyəti hələ də yalan danışır"

Bax 13
"Ermənistən hakimiyyəti müharibədən əvvəl də, müharibə zamanı da yalan da-nışdır və bu gün qədər də yalan danışmağa davam edir..."

YAP idarə Heyatının videokonfrans formatında növbəti iclası keçirilib

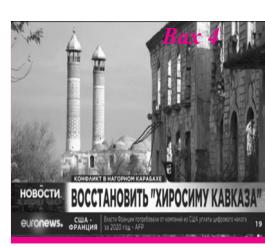
Noyabrın 27-də Yeni Azərbaycan Partiyası idarə Heyatının videokonfrans formatında növbəti iclası keçirilib. İclasda qondarma Dağılıq Qarabağın tanınmasının tövsiyyə edilməsinə dair... **Bax 3**

Türkiye parlamentinin siyasi partiya qrupları Fransa Senatının Dağılıq Qarabağla bağlı qərəzli qətnaməsini pisləyen bəyanat yayıblar

Türkiyənin Ədalət və İnkılab, Cümhuriyyət Xalq, Milliyətçi Hərəkat və İYİ partiyalarının Türkiye Büyük Millət Məclisindəki qrupları Fransa Senatının Dağılıq Qarabağla bağlı qərəzli qətnaməsini pisləyen ortaq bəyanat yayıblar. **Bax 5**

**Euronews:
Qafqazın
Xirosiması:
AĞDAM!**

Bakı-Xirdalan-Sumqayıt qatarı yenidən xəttə buraxılır

Bax 13

İşgaldən azad edilmiş İstisu

Bax 9

**Azərbaycan millisi
beşinci səbətdə
yer alıb**

Bax 16

Bizim yumruğumuz bizim birliyimizdir!

İlham Əliyev: "Bu gün dünyada güc amili həlledici rol oynayır"

"Noyabrin 20-də Ağdam şəhəri və Ağdam rayonun işğal altında olan hissəsi işğaldan azad edilib. Bu münasibətlə mən Azərbaycan xalqını təbrik etmişdim, ağıdamlıları təbrik etmişdim. Bu gün mən buradayam, Ağdam şəhərin dəyəm. Ağdam məscidini ziyanat etmişəm, Azərbaycan Dövlət Bayrağını qaldırmışam. Biz Ağdama qayıtmışq. Bütün ağıdamlıları bu tarihi hadisə münasibətlə bir daha təbrik etmək istəyirəm".

Bunu noyabın 23-də işğaldan azad olmuş Ağdam şəhərinə sefər edən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyev deyib. Dövlət başçısı bildirib ki, bu gün dünyada güc amili həlledici rol oynayır, haqq-ədalət bizim tərifimizdədir, beynəlxalq hüquq bizim tərifimizdədir, güc də bizim tərifimizdə olmalıdır: "Bilirəm ki, ağıdamlılar bu günü uzun illər ərzində səbirsizlikle gözləyiblər. Həm işğal dövründə - 30 ilə yaxın müdət ərzində, eyni zamanda, ikinci Qarabağ müharibəsi, Vətən müharibəsi dövründə gözləyirdilər ki, Ağdam işğaldan nə vaxt azad edilecek. Biz öz tarixi missiyamızı şərflə yerinə yetirdik, işğal olunmuş torpaqları düşməndən azad etdik. Döyük meydanında əldə edilən qələbə imkan verdi ki, Ağdam rayonu, eyni zamanda, Kəlbəcer və Ləçən rayonları bir gülə atmadan, bir şəhid vermədən işğaldan azad edilsin.

Biz bu torpaqlara Azərbaycan xalqının, şəhidlərimizin canı, qanı bahasına, qəhrəmanlarımızın şücaəti hesabına qayıtmışq. Biz güc toplamalı idik ve toplayırdıq. Mən son 17 il ərzində xalqa müraciət edərək dəfələrlə deyirdim ki, biz daha güclü olmaliyiq, daha qüdrətli ordu qurmaliyiq. Bu gün dünyada güc amili həlledici rol oynayır. Haqq-ədalət bizim tərifimizdədir, beynəlxalq hüquq bizim tərifimizdədir, güc də bizim tərifimizdə olmalıdır. Məhz gücümüz yeterli dərəcədə olmaması nəticəsində Azərbaycan 1990-ci illərin əvvəlində işğala məruz qalmışdır. Biz güc toplayırdıq, güclənirdik. Mən deyirdim ki, hər gün hər bir Azərbaycan vətəndaşı bu müqəddəs günü, bu zəfer gününü öz eməyi, zəhməti, Vətənə olan sədaqəti ilə yaxınlaşdırılmalıdır".

Bəli, bu gün məhz o gücünü, birliyin nəticəsidir ki, 30 il işğalçı Ermənistanın çirkin niyyətlərini altüst etdi. Və Ali Baş Komandanımız İlham Əliyev cənablarının yerli və xarici televiziya kanallarına verdiyi müsahibələrində, xalqa müraciətlərində səslenirdiyi hər bir bəyanatda 30 ilə yaxın müddətdə dünyə dövlətlərinin siyasi irade ortaya qoymamalarının yol açdığı sual doğuran və dəqiq cavabını axtaran məqamlar öz ekşini tapıb. Real həqiqətlər bir daha bu gerçekliyə işq salır ki, zaman keçdiğə baş verən hadisələrin mahiyyəti daha dərin dərk olunur, haqqın, ədalətin maraqların arxasında necə əridiyi

aydın görünür. Bu gün dünyaya edilen "həqiqətə həqiqət gőzü ilə baxaq" çağrıları erməniləri və onların havadarlarını narahat etsə də, unudulmamalıdır ki, beynəlxalq hüquq normaları və prinsipləri deyilən məfhüm mövcuddur ki, onlara böyüklüyündən, kiçikliyindən asılı olmayaraq bütün dövlətlər əməl etməli, yanaşmalarında əsas götürməlidirlər.

"Biz iqtisadi cəhatdən müstəqil olmasaydıq, biz siyasi müstəqillik əldə edə bilməzdik"

Prezident İlham Əliyev noyabın 23-də Ağdama sefəri zamanı bildirib ki, iqtisadi cəhətdən müstəqil olmasaydıq, biz siyasi müstəqillik əldə edə bilməzdik və siyasi müstəqillik də olmadan torpaqlarımızı düşməndən azad edə bilməzdik: "Mən bu 17 il ərzində daim deyirdim ki, biz iqtisadi sahəye güclü tekan verməliyik, iqtisadi müstəqiliyimizi təmin etməliyik və təmin etdik. Bu gün biz iqtisadi cəhətdən heç kimdən asılı deyilik. Aslı olsaydıq, bize təzyiqlər edile bilərdi. Onsuz da edilmişdi, ancaq onların heç bir səmərəsi olmadı. Çünkü bizə qarşı iqtisadi amıldan istifadə etmek mənasızdır. Biz heç kimdən asılı deyilik, hansısa ölkədən, hansısa beynəlxalq maliyyə qurumundan asılı deyilik. Əksinə, biz özümüz indi donor ökəyik, biz özümüz indi kreditler veririk. Bizim kifayət qədər güclü iqtisadi potensialımız və maliyyə resurslarımız imkan verdi ki, iqtisadi müstəqilliyi tam təmin edək. Bu da qələbənin elda edilməsində xüsusi rol oynayır. Çünkü eger biz iqtisadi cəhətdən müstəqil olmasaydıq, biz siyasi müstəqillik əldə edə bilməzdik. Siyasi müstəqillik olmadan torpaqlarımızı düşməndən azad edə bilməzdik".

Dövlət başçımızın dediyi kimi, çünkü bu amillər gücümüzü artırdı, qələbəmizi şərtləndirdi: "Bu amillər gücümüzü artırdı, qələbəmizi şərtləndirdi. O amillərin arasında birinci nömrəli məsələ hərbi gücümüzdür. Mən dəfələrlə demişdim ki, bizim üçün hərbi gücümüzün möhkəmləndiriləsi birinci məsələdir. Təsadüfi deyil ki, mənim prezidentlik dövrümde bizim hərbi xərclərimiz hər il bütçə xərcləri arasında birinci yerde idi. Mən deyirdim və vətəndaşlara izah edirdim ki, bəlli, bizim çoxlu başqa məsələlərimiz var, həllini gözləyən problemlər var. Ancaq bizim əsas probleminiz torpaqlarımızın işğal altında olmasıdır. Ona görə bizim xərclərimiz arasında birinci yerde hərbi xərclər dayanır. Biz lazımlı texnikanı alıq. Bu texnikanı, müasir silahları Azadlıq meydənında dəfələrlə keçirilmiş paradlarda nümayiş etdirirdik. Biz ordumuza inkişaf etdirərək ən qabaqcıl meyilleri nəzərdən keçirmişdik. Biz o silahları alırdıq ki, bu silahlardan bizim üstünlüyü təmin etsin və ikinci Qarabağ müharibəsi bunu göstərdi".

Azərbaycan qisası qiyamətə saxlamadı - Koçaryan-Sarkisyan ordusu məhv edildi!

Məhz Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandanımız İlham Əliyevin apardığı diplomatik, qətiyyətli siyasetinin, gücünün nəticəsidir ki, Koçaryan-Sarkisyan ordusu məhv edildi! Məhv edilməli idi də! Çünkü bu ölkədə qanunun alliliyi heç vaxt təmin olunmayıb. Bu, Ermənistanda dövlət quruculuğunun olmadığının göstəricisidir. Bu ölkənin bir-birini evezləyən rəhbərləyi bir qayda olaraq "Ermənistanın güclü, qüdrətli ordusunun" olduğunu bildirib, onun "qəhrəmanlıqlarından" danışıblar.

Təbii ki, onların "qəhrəmanlıq-

tərəf minalanıb. On çox minalar mehz buradadır. Amma sev hədiyələr. Biz bütün bu illər ərzində bir amalla, bir arzu ilə yaşamışq ki, bu torpaqlara qayıdaq və qayıtmışq. Ermənistən ordusunu məhv etmişik. Ermənistən ordusu demək olar ki, yoxdur. Hərbi cinayətkarları məhv etmişik, onların tör-töküntüllərini məhv etmişik. Mən Füzuli şəhərində demişəm, bir daha demək istəyirəm, biz Koçaryan, Sarkisyan ordusunu məhv etmişik. Biz Koçaryana, Sarkisyan qarşı qüdrətimizi göstərmişik. Biz onları meğlub etmişik. Paşinyan kimdir, mən indi onun haqqında danişmaq istəmirəm, nə lazımsa demişəm. Koçaryan, Sarkisyan, siz diz çökdünüz bizim qabağımızda, siz buranı, işğal edilmiş bütün torpaqları bax, bu güne salındınız. Siz bu mescidi dağıtdınız. İkinci Qarabağ mühəribəsi dövründə qaçıb gizləndilər. Döyük bölgəsinə burunlarını da belə soxa bilmədilər. Bəs, haradadır sizin qəhrəmanlığını? Dedim ki, çıxarıñ dəmir-dümürləri, onun qiyməti yoxdur. Qəhrəman ordenləri taxmınız döşünüzə. Yalançı qəhrəmandırlar bunlar. Bax, men burada durmuşam, dağıtdığınız məscidin önündə, dağıdıığınız Ağdam şəhərində, öz ordumla buraya gəlmışəm. Qalib kimi gəlmışəm. Siz isə öz miskin həyatınızın sonuna qədər meğlub edilmiş, qorxaq damğası ilə yaşayacaqsınız. Nə gizlənirsiniz orada siyan kimi?! Koçaryan, Sarkisyan, mən sizə deyirəm. Paşinyan heç kimdir. İndi onun dərdi, azarı hakimiyyətə qalmaqdır. Buna görə də bütün müxalifəti tutdurur. Qərb də susur buna, susur, ağızına su alıb. Görür ki, neler baş verir orada?! Hərbi cinayətkarlar, Xocalı qatilləri, sizi məhv etmişik. Azərbaycan əsgəri, Azərbaycan zabiti sizi məhv edib. Əcəb də eləyib!".

Azərbaycan əsgəri ermənilərin törətdikləri qatillərin cavabını verməklə qisası qiyamətə saxlamadı

Bəli, Azərbaycan əsgəri ermənilərin törətdikləri qatillərin cavabını verməklə qisası qiyamətə saxlamadı. Azərbaycan ordusu Sarkisyanın qoşunlarının birinci dəfa dərsini 2016-ci ilin aprel döyüslərində vermişdi. Azərbaycan əsgəri 44 günlük döyüslərdə isə həmin ordunu məhv etdi.

Beləliklə, Azərbaycan ordusu işğalçını Qarabağdan qovmaqla yanaşı, Koçaryan və Sarkisyanın dövlət quruculuğu ilə məşğul olduğunu da sübut edib, onların iç üzünü erməni ictimaiyyətinə və sponsorlarına göstərdi. Bir də məlum olub ki, Ermənistən ordusu dinc sakinlərə quldurcasına hücum edən silahlı dəstələrdən, "əsgər payını" uğurlayan generallardan ibarətdir.

Bir sözə, Azərbaycan ordusu öz torpaqlarını işğalçı Ermənistəndən, onu müdafiə edən sponsorlar ve havadarlarından azad etdi. Azərbaycan əsgəri Xocalı və başqa kəndlərdə ermənilərin törətdikləri qatillərin cavabını verməklə qisası qiyamətə saxlamadı.

RƏFIQƏ HÜSEYNOVA

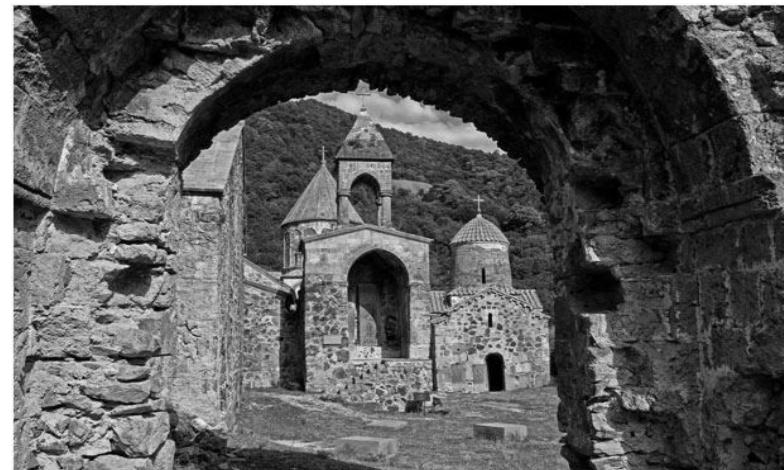
Bu gün 30 ilə yaxın erməni işğalçıları tərəfindən işğal olunan torpaqlarımız azad nəfəs alır. İşğaldan azad olunmuş qədim tarixi torpaqlarımızda Ermənistanın hərbi bir-ləşmələri yaşayış yerlərini, insan məskənlərini, eləcə də milli mədəniyyət abidələrimizi qədarcasına dağıdıblar.

Erməni terrorçuları tərəfindən zəbt olummuş qədim Azərbaycan torpaqları olan Dağlıq Qarabağ və ona bitişik rayonlarda 13 dünya əhəmiyyətli - 6 memarlıq və 7 arxeoloji, 292 ölkə, 330 yerli əhəmiyyətli memarlıq, arxeoloji, bağ, park, monumental və xatire abidələri, sənət nümunələri qalmışdır. Həmçinin bu ərazilərdə 40 mindən artıq əşyanın toplandığı 22 müzey, yüzlər mədəni-maarif müəssisələri də düşmən tapdağı idi.

İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının (İƏT) Baş Katibliyi İsləm irlsinin ayrılmaz hissəsi olan Dağlıq Qarabağda və ətraf rayonlardakı tarixi abidələrin vəziyyəti ilə əlaqədar dərin narahatlığını bildirir. Bu haqda İƏT-in yadıldığı bəyanatda bildirilir ki, maddi və mənəvi dəyərlərin, xüsusən Qubadlı rayonunun bu yaxılndan azad edilmiş Məmer kəndindəki məscidin qəsdən dağıdılması və tələn edilməsi, tarixin mənimşənilməsi və saxtalaşdırılması təcavüz siyasetinin bariz sübutudur. Bəyanatda qeyd olunur ki, işğal olummuş ərazilərdə əsrlər boyu qalmış dini-mədəni irlərdən sui-istifadə beynəlxalq qanunların ve konvensiyaların, o cümlədən "Sılahlı Münəqışlər zamanı Mədəni Mülkiyyətin Qorunmasına dair 1954-cü il Haaqa Konvensiyası"nın və 1954, 1999-cu il protokol-

Bəşər mədəniyyətinə qarşı vəhsilik

İƏT Dağlıq Qarabağda və ətraf rayonlardakı tarixi abidələrin vəziyyəti ilə əlaqədar dərin narahatlığını bildirib

lərinin açıq şəkildə pozulmasıdır. Xarici işlər nazirləri Şurasının 46-ci iclasında İƏT "İsləmin mühəddəs yerlərinin qorunması haqqında" 3/46-S sayılı Qərar qəbul edib. Qərarda erməni təcavüzkarları tərəfindən Azərbaycan Respublikasında İslama aid tarixi və mədəni irlsin tamamilə məhv etmək məqsədi, barbar hərəkətləri pislənilib".

Ermənilərin bu eməli "Arxeoloji irlsin qorunması haqqında" 1992-ci il tarixli Avropa Konvensiyası və "Sılahlı münəqışlər zamanı mədəniyyət abidələrinin qorunması haqqında" Avropa Konvensiyasına tam ziddir. Onların etdikləri "Mədəni sərvətlərin qeyri-qanuni dövriyyəsi haqqında" Paris Konvensiyası, UNESCO-nun "Ümumdünya mədə-

ni və təbii irlsin qorunması haqqında" 1972-ci il Konvensiyası ilə də ziddiyyət təşkil edir. Məlumdur ki, zəngin ədəbi və mədəni irlsi olan Azərbaycan xalqının yaşadığı bölgələr əsrlər boyu işğalçıların hücumlarına və vəhşiliklərinə məruz qalmış, həmin işğallar nəticəsində yaxın və uzaq tarixi keçmişimizdən xəber veren bir çox tarixi mədəniyyət abidələrimiz məhv olmuşdur. Əslində, ermənilərin etdikləri yalnız Azərbaycana qarşı yönelməyib. Bu, bəşər mədəniyyətinə qarşı vəhşilik və təxribatdır. Bütün məscidlərimiz ermənilər tərəfindən dağıdılmışdır.

Xocalı, Ağdam, Ağdərə, Füzuli, Cəbrayıllı rayonlarındakı kurqanlar yanaşı, Şuşa, Laçın, Kelbəcər, Qubadlı, Zəngilan, Füzuli rayonlarının

ərazilərindəki qəbiristanlıqlar, türbələr, məzarüstü abidələr, məscidlər, məbədlər, Qafqaz Albaniyasına məxsus abidələr və digər milli abidələrimiz məhv edilib. Memar Kərbəlayı Səfixan Qarabağı tərəfindən XIX əsrin ikinci yarısında Şuşa şəhərində inşa edilmiş Gövhər ağa məscidi erməni terrorunun qurbanına çevrilib. Təkçə İsləm mədəniyyətinə aid abidələr deyil, digər abidələr də məhv edilib. İlk insan məskənlərindən olmuş məşhur Azix və Tağlar mağaraları, Qaraköpək, Üzerliktəpə kurqanları hərbi məqsədlər üçün istifadə edilib. Bundan başqa, Şuşada Tarix Muzeyi, Daş Sənətkarlığı Muzeyi, Dərman Bitkili Muzeyi, Üzeyir Hacıbəylinin, Bülbülün, Xurşidbanu Natəvanın və Mir Möhsün Nəvvabın ev müzeyləri fəaliyyət göstərirdi. Bütün bu müzeylər 1992-ci ilin mayında Şuşanı işğal etmiş erməni vandalları tərəfindən dağıdılıraq, yerlə-yekən edilmiş, onların eksponatları qarət edilərək, aparılmışdır. Yalnız Xalça Muzeyində saxlanılan və 300-dən artıq əl işi olan xalçaların 145 ni xilas etmək mümkün olmuşdur. Məkrli niyyət və mənfur siyaset sahibi olan ermənilərin azərbaycanlılara qarşı tərəfdikləri vandallizm hərəkətləri her zaman pislənilib. 2006-ci ilin iyundan ermənilərin işğal edilmiş Xocavənd ərazisində tərəfdikləri yanğınlardır.

nəticəsində yaşı 800 il olan XII əsr abidəsi Qaraca Çobanın qəbri yanmışdır.

Ermənilərin töredikləri yanğınlardır e.e. II minilliye aid olan Nərgiztəpə mədəni abidəsini küle döndərmiş, yanığının yaradıldığı yüksək temperatur nəticəsində Qaraca Çobanın qəbri parça-parça olmuşdur. Yanğınlardan nəticəsində qədim türk tayfalarına mənsub olan "Əfşalar qəbiristanlığı" da məhv edilmişdir. Ermənilər Azərbaycan xalqının tarix və mədəniyyətinə dair fakt və həqiqətləri saxtalaşdırmaqla bərabər, abidələrin görünüşünü və yazılarını da süni şəkilde "erməniləşdirmişlər".

Şuşa mağarası, Şuşanın qala divarları, görkəmli Azərbaycan şairi Molla Pənah Vəqifin Şuşadakı məqbəresi, Füzulidə Şah Abbas karvansarası, Ağdam, Kelbəcər, Laçın, Qubadlı, Zəngilan, Cəbrayıllı və s. yaşayış məntəqələrindən olan mədəni-tarixi abidələrimiz ermənilər tərəfindən tamamilə dağıdılmışdır. Qarabağ ərazisindəki qədim alban kilsələri silah anbarlarına çevrilərək, yararsız hala salınmışdır. Bu gün Azərbaycan xalqı öz torpaqlarını işğaldən azad edib və Dağlıq Qarabağ və ona bitişik rayonlarda olan dini-mədəniyyət abidələrimiz tezliklə bərpa olunaçaqdır.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Yeni Azərbaycan Partiyasının Fransa Senatına etiraz bəyanatı

Yeni Azərbaycan Partiyası olaraq, Fransa Senatında noyabrın 25-də "Dağlıq Qarabağ Respublikasının tanınmasının zəruriyyəti dair" 145 nömrəli qətnamənin qəbul olunmasını qətiyyətə pisləyirik. Avropa demokratiyasının aparıcı dövlətlərinin sayılan Fransanın qanunvericiliyini tərəfindən belə addımın atılması suveren Azərbaycan dövlətinə qarşı qeyri-dost münasibət, onun daxili işlərinə kobud müdaxilə cəhdiləri, beynəlxalq hüququn fundamental prinsiplərinə böyük hör-mətsizlik nümunəsi hesab edirik. Eləcə də məlum qətnamədə qarada Türkiye'ye qarşı əsəsiz iddiaların yer almamasına, Dağlıq Qarabağ problemindən Türkiye Respublikasının eleyhine təzyiq kampaniyasında vasitə kimi istifadə edilməsinə dərin etirazımızı bildiririk.

Bu qətnamə erməni lobbisinin təsiri altında hərəkət edərək Fransanın maraqlarını və beynəlxalq hüququ heç sayan bir qrup senatorun Azərbaycana uğursuz təzyiq göstərmək cəhdindən başqa bir şey deyil. Qətnaməyə səs verənlər, görünür, Fransanın ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədri olduğunu unudur və ya öz ölkələrini artıq bu statustu görmürlər.

Fransa Senatına onu da xatırlatmaq istəyirik ki, məhz sizin ölkəniz BMT Təhlükəsizlik Şurasının qarşısında nüfuzdan salmağa xidmət edir. Bu gün dünya Azərbaycanın azad olunan ərazilərində

ərazi bütövlüyünü tənian və Ermənistan qoşunlarının işğal olunmuş torpaqların qeyd-sərtərsiz çıxarılmasını tələb edən məlum 4 qətnamənin qəbul edilməsində iştirak edib. Təəssüf hiss ilə bildiririk ki, 30 ilə yaxın müddət ərzində Fransanın da daxil olduğu beynəlxalq vəsitlelər bütün zəruri hüquqi bazarın olmasına rəğmən, Ermənistan tərəfindən işğala məruz qalmış Azərbaycan torpaqlarının azad edilməsi, bir milyona yaxın mecburi köküñün öz evlərinə qaytarılması üçün üzərlərinə düşən vəzifələrin yerinə yetirilməsi istiqamətində zəruri addımları atmadılar və ya atmaq istəmədilər. Belə olan haldə Azərbaycanın hüquq çerçivəsində beynəlxalq səviyyədə tanınan ərazi bütövlüyünü bərpa və təcavüzkar Ermənistəni sülhə məcbur etməsinə qərəzlə münasibət sərgiləmək, Azərbaycana və Türkiyəyə qarşı heç bir əsası olmayan ittihamlar irəli sürmək Fransanın bitərəf qalmaqla olan vəsitlelərinə mənfi təsir göstərəcəyini, habelə Cənubi Qafqazda sülhə və əmin-amanlıq növbəti zərər vuracağına axıra qədər qiymətləndirməmişdir. Fransalı senatorlar unutmamalıdır ki, Azərbaycanın beynəlxalq hüquq, BMT Nizamnaməsinə və noyabrın 10-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Rusiya Federasiyasının Prezidenti və Ermənistanın baş naziri tərəfindən imzalanmış üçtərəfli bəyanata uyğun olaraq ərazi bütövlüyünü bərpa etməsi prosesinin qarşısını bu cür məkrli üssülərlə almaq mümkün olmayıacaqdır.

Sözügedən qətnamənin qəbulu bəzi Qərb siyasi dairələrində islamafob meyillərinin və özlərinin təşviq etdikleri dəyərləri, demokratiya prinsiplərini və qanunları pozmaq ənənənəsinin növbəti təzahür olmaqla, Fransanın beynəlxalq ictimaiyyət qarşısında nüfuzdan salmağa xidmət edir. Bu gün dünya Azərbaycanın azad olunan ərazilərində

Euronews: Qafqazın Xirosimasi: AĞDAM!

Euronews kanalı Ermənistanın 30 illik işğalindan azad olunmuş Ağdam şəhərində reportaj hazırlayıb. SIA-nın verdiyi məlumatə görə, kanal reportaja heç tərəddüb etmədən "Qafqazın Xirosiması" - Ağdam" adını verib. Müxbir Ağdam sakinindən şəhər haqqında soruşur, sakin bildirir ki, şəhər ermənilər tərəfində o qədər dağıdılıb ki, kimse nəinki öz evini, hətta yaşadığı küçəni belə tapmaqdə çətinlik çəkir.

Qeyd olunur ki, Ağdamın yenidən qurulmasına illər sərf olunacaq, amma bundan əvvəl şəhərdə və şəhər ətrafında erməni silahlıları tərəfindən basdırılmış yüz minlərlə mina zərərsizləşdirilməlidir. Azərbaycan hökuməti təkçe Ağdam şəhərinin deyil, bütün işğaldən azad edilmiş rayonların dırçəldilməsinə ilkin olaraq 6 milyard dollar vəsaitin ayrılması nəzərdə tutub.

Moldova mətbuatı Azərbaycanın Fransa Senatının qərəzli qətnaməsinə etirazından yazır

Moldova mətbuatı Fransa Senatında qondarma "Dağlıq Qarabağ respublikası"nın tanınmasına dair qətnamə layihəsinin qəbulu ilə bağlı Azərbaycanın etirazına dair məqalələr dərc edilib.

AZƏRTAC xəber verir ki, Moldovanın "NOİ.md", "Disug.md", "Point.md", "eNews.md", "AVA.md", "IPN.md" və digər informasiya portallarında dərc olunan məqalələrdə Azərbaycan Prezidentinin köməkçisi Hikmət Hacıyevin Fransa Senatında qondarma, "Dağlıq Qarabağ respublikası"nın tanınmasına dair qətnamə layihəsinin qəbuluna münasibətinə, Milli Məclisde bununla bağlı müzakirə olunan məsələləre diqqət çəkilib.

Məqalələrdə H.Hacıyevə istinadla qeyd edilir: "Bu qətnamə Azərbaycan üçün adı kağız parçasından başqa bir şey deyil. Dar siyasi ambisiyalar namine qəbul olunmuş bu kağız parçası beynəlxalq hüquq normaları, BMT Nizamnaməsi və BMT Təhlükəsizlik Şurasının müvafiq qətnamələrinin kobudcasına pozulması ilə yanaşı, Fransanın istər Minsk qrupunun həmsədri ölkəsi, istərsə də BMT TŞ-nin daimi üzvü kimi məramı və obyektiv fealiyyəti ilə bağlı ciddi suallar doğurur". Bundan başqa, yaxılarda Milli Məclisdə Fransa Senatının qəbul etdiyi qətnaməyə etiraz bəyanatının qəbul olunması, Fransanın Minsk qrupunun həmsədliyindən uzaqlaşdırılması kimi fikirlər də yer alıb.

Türkiyə parlamentinin siyasi partiya qrupları Fransa Senatının Dağılıq Qarabağla bağlı qərəzli qətnaməsini pisləyən bəyanat yayıblar

Türkiyənin Ədalət və İnkışaf, Cümhuriyyət Xalq, Milliyətçi Hərəkat və İYİ partiyalarının Türkiye Büyük Millət Məclisindəki qrupları Fransa Senatının Dağılıq Qarabağla bağlı qərəzli qətnaməsini pisləyən ortaqlıq bəyanat yayıblar.

AZERTAC xəbər verir ki, siyasi partiyaların birgə imzası ilə yayılan bəyanatda Fransa Senatının beynəlxalq hüquqa, əxlaqa və ədalətə zidd olaraq Dağılıq Qarabağla bağlı noyabrin 25-də qətnamə qəbul etməsi şiddətlə qızılırlı. Qeyd olunub ki, Fransa Senati özünü görməməziye vurşa da, BMT Təhlükəsizlik Şurasının 1993-cü ilde qəbul etdiyi 822, 853, 874 və 884 sayılı qətnamələrinin əsasən Dağılıq Qarabağ Azərbaycan torpağıdır və Fransa Senatının qətnaməsi beynəlxalq hüquqa görə yox dərəcəsindədir. Dağılıq Qarabağın Azərbaycan torpağı olduğu Fransa Prezidenti Emmanuel Makron tərəfindən bir neçə gün əvvəl bəyan edilib. Qondarma "Dağılıq Qarabağ respublikası" Ermənistan tərəfindən belə tanınmadığı halda, Fransa Senati həqiqətdən uzaq qərar qəbul edir.

Birgə bəyanatda vurgulanıb ki, otuz ilə yaxın müddətdə Ermənistanın işğal altında saxladığı Azərbaycan torpaqları Azərbaycan Ordusunun son aylarda qəhrəmancasına apardığı mübarizə sayesində işğaldan azad edilib. Türkiyə olaraq bu haqlı mübarizəsində və şanlı qəbəbənin hər anında Azərbayca-

nın yanında olduğumuz üçün qürur duyuruq. Azərbaycan Ordusunun BMT Nizamnaməsinin 51-ci maddəsinə əsasən özünümüdafiə hüququna əsaslanaraq həyata keçirdiyi əməliyyat nəticəsində əsl sahiblərinə qaytarılan Azərbaycan torpaqlarının əbədi olaraq Azərbaycanın hakimiyəti altında qala-cağına heç bir şübhəmiz yoxdur.

Bildirilib ki, ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədri olmasına baxmayaraq, 30 ilə yaxındır Ermənistanın işğalına göz yuman, bitərəf qalmalı olduğu halda işğalçı Ermənistanın yanında yer alan, Azərbaycanın haqqına və hüququna laqeyd qalan, BMT-nin bütün qərarlarını heç-sayın, son zamanlar Türkiyəyə qarşı düşmənlikdə sərhəd tanımayan Fransanın bu addımı bizim üçün təəccüb doğurmur. Bu qərarla Fransa hökumətinə çağrış edən Senatın son dərəcə ciddi eqli böhran ya-sadığını düşünür, anlayışlı Fransa xal-

qının daha ağlabatan, ağılı başında və hər şeydən vacib beynəlxalq hüquqa hörmətlə yanaşan təmsilçilərə layiq olduğunu düşünürük. Söyügedən qərarın Fransa Senatında səs coxluğu ilə qəbul edilməsi isə Fransanın gələcəyi ilə bağlı qayğılarımızın artmasına səbəb olub.

Bəyanatda Fransa hökumətinin beynəlxalq hüquqa, haqqə və bölgə-dəki həqiqətlərə uyğun olmayan, ağlasırmaz əsəsəz iddiaları, xəyalı iftirləri və qeyri-ciddi təkliflər ehtiva edən bu qərarı diqqətə almayıacağına və sağlam düşündə ilə hərəkət edəcəyinə əminlik ifadə olunub. Bu cür qərəzli və təxribat xarakterli cəhdlerin bölge ilə yanaşı, dünyaya da sülh və sabitlik getirməyəcəyi xatırladılın, Türkiyə və Azərbaycan əleyhinə bu cür addımlar atanların Türkiye Büyük Millət Məclisi və Türk milləti adından qı-nandığı ifadə olunub.

Şuşa şəhərinə içməli suyun verilməsinə başlanılıb

Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə müzəffər Azərbaycan ordusunun işğaldan azad etdiyi Şuşa şəhərinə içməli suyun verilməsinə başlanılıb. Bu barədə SIA-ya "Azərsu" ASC-dən bildirilib. Qeyd edilib ki, dövlət başçısının xüsusi tapşırıqına əsasən, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə, o cümlədən Şuşada həyat əhemmiliyi infrastrukturların, o cümlədən içməli su təchizatı sistemlərinin bərpası işləri həyata keçirilir. Bununla əlaqədər "Azərsu"yun mütəxəssislərindən ibarət qrup Şuşa şəhərinə və işğaldan azad olunmuş digər rayonlara ezam olunub. Mütəxəssisler su menbələri, magistral xətlər, anbarlar və paylayıcı şəbəkələrin mövcud vəziyyətini araşdırıb. Şuşa şəhəri işğaldan azad olunduqdan sonra şəhərə içməli suyun verilməsi tam dayanıb. Bele ki, düşmən tərəf şəhəri tərk edərkən Şuşanı içmeli su ilə təmin edən magistral su kəmərini də sərədan çıxarıb. Yaranmış içmeli su probleminin həlli məqsədilə mütəxəssisler Şuşada araşdırmağa başlayıb.

İlkin olaraq Daşaltı kəndinin içmeli su təchizatı sistemi araşdırılıb. Aparılan təftiş işləri nəticəsində su təchizatı sis-mində baş vermiş qəzalar aradan qaldırılıb və noyabrın 12-də kəndə suyun verilişi təmin edilib. Eyni zamanda, Şuşa şəhərini müvəqqəti olaraq maşına su ilə təmin etmək üçün Daşaltı kəndində sudoldurucu məntəqə yaradılıb.

Bununla paralel Müdafiə Nazirliyinin müvafiq bölmələri ilə birgə təhlükəsizlik tədbirləri görülməkə diametri 325 mm olan Kiçik Kirs-Şuşa magistral su kəmərinin texniki vəziyyəti təftiş olunub. Məlum olub ki, hərbi əməliyyatlar zamanı mərmi partlayışları nəticəsində şəhəri içmeli su ilə təmin edən 9,4 km uzunluğunda polad borulardan ibarət magistral su kəməri üzərində 12 nöqtədə böyük qəzalar var. Qəzaların qısa müddətdə aradan qaldırılması üçün lazımlı texniki avadanlıq və mal-material tələbatı müəyyən edilib, həmçinin "Azərsu" ASC tərəfindən elave mühəndis-mütəxəssis heyəti, qəza-bərpa briqadası Şuşa şəhərinə ezam edilib.

Qəza-bərpa işlərinə cəlb olunmuş texnikanın manəsiz hərəketi üçün kəmərin marşrutu boyu mümkün olan yerlərde istismar yolu salınıb, texnikaların hərəkətinin mümkün olmadığı yerlərə isə mal-materiallar əllə daşınaraq təmir işlərinə başlanılıb. Mürekkeb rəlyefli ərazidə, meşə və dağ şəraitində magistral su kəmərinin qəzalı hissələri təmir edilib və noyabrın 25-də Şuşa şəhərinə suyun verilişi təmin olunub. Şuşaya ezam edilmiş "Azərsu"yun Planlaşdırma və ləyi-həndirmə departamentinin reisi Bahadur Kəngərli şəhərdə görülən işlər barədə məlumat verək bildirib ki, həzirdə mərmi partlayışları sebəbindən Şuşa şəhərinin daxili paylayıcı şəbəkəsinin qəzalı vəziyyətə düşmüş hissələri həzirdə təmir edilir, şəbəkədə hidravlik tənzimləme işləri aparılır. Görülmüş işlər nəticəsində şəhərin böyük bir hissəsi içmeli su ilə təmin olunub. Relyef baxımından yüksəlkidə yerləşən əraziləri su ilə təmin edən nasosları işə salmaq üçün isə anbar kompleksində generator quraşdırılacaq.

Nikol Paşinyan: "Hakimiyəti əlimizdən almalarına imkan vermərik"

Milli ləyaqəti qorumaq vacibdir, xüsusile Ermənistanın indiki çətin vəziyyətində, zərbə altında qaldığı zamanda. SIA Ermənistana məxsus armenianepot.com saytında yayımlanan məlumatə istinadən xəber verir ki, bu sözləri Ermənistən baş naziri Nikol Paşinyan xalqa müraciətində deyib. "İndi ən başlıcası ölkədəki daxili sabitiyli təmin etmək və imzalanmış bəyanatın bəndlərini yeri-ne yetirməkdir", deyə Nikol Paşinyan bəyan edib.

Nikol Paşinyanın müraciəti zamanı deyib ki, imzalanın bəyanata görə, Ermənistan qüvvələrini Kəlbəcər bölgəsinin təhvil verilməsi nəticəsində yaranan Azərbaycanla yeni sərhəddə yerləşdirmelidir. Qeyd edib ki, sərhədlər yalnız Rusiya sülh-məramılalarının deyil, həmdə Azərbaycan hərbçilərinin köməyi ilə nizamlanır.

Nikol Paşinyan vurgulayıb ki, mühərbiə zamanı dövlət strukturlarının yalan danışdıqları üçün xalqın rəsmi məlumatlara inamını itirməsi barədə çox danışılır. "Bu doğru deyil. Mən və dövlət qurumları həmişə döyüş meydandasında baş verenlər barədə məlumat verməmiş. Şuşada, Hadrutda döyüşlər olduğunu demədkim? Başqa bir şəkilde

məlumat ötürməliydi?", deyə Nikol Paşinyan sual edib.

Eyni zamanda, Nikol Paşinyan daxili qüvvələri hakimiyətə qarşı dezinformasiya yaymaqda günahlandırıb. "Oralar Ermənistanda hakimiyət çatışmazlığı, yoxluğu görünüşü yaratmağa çalışırlar. İqtidara dönmələrini təmin etmək isteyirlər. Buna imkan vermerik. Hakimiyəti elimizdə saxladığımıza görə deyil, xalq bunu istəmədiyinə görə, hakimiyəti əlimizdən almalarına imkan vermərik", deyə Nikol Paşinyan bir daha utanmadan xalqın adından dan-

şib. Ermənistən baş naziri siyasi qüvvələrə də öz hədə mesajlarını verib. "Siyasi qüvvələr Qarabağdakı mühərbiənin bitməsini öz siyasi məqsədləri üçün istifadə etmək isteyirlər. İqtidara qanla gəlmək isteyirlər. Xaosa yol verməyəcəyik", deyə Paşinyan bildirib.

Ərəb mətbuatı ermənilərin Kəlbəcərdə evləri və meşələri yandırmışından yazıb

AZERTAC xəbər verir ki, "Əl-Ərəbiyə" telekanalının saytında yayımlılmış materialda noyabrın 10-da Azərbaycan, Rusiya və Ermənistən arasında imzalanmış bəyanatdan sonra azad edilən ərazilərin dağdırıldı-

ğı, Kəlbəcərdə 30 ilə müşəcidi ziyyət edən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bütün mülki obyektlərin və infrastukturun tezliklə bərpa ediləcəyini bildirib.

"Arabnews" qəzetində dərc edilmiş məqalədə də Azərbaycan Ordusunun Kəlbəcərə daxil olmasının, bundan əvvəl azərbaycanlıların humanizm prinsipindən çıxış edərək daha 10 gün möhələt verdikləri ermənilərin evləri və meşələri yandırıqları bildirilir. Diqqətə çatdırılar ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev xalqa son müraciətində Ermənistən terrorçu dövlət olduğunu bəyan edib. Əlavə edib ki,

mülki insanlara qarşı soyqırımı, tarixi abidələrin mahv ediləsi, meşələrin yandırılması və ağacların kəsilməsi, su kəmərlərinin və digər infrastrukturun sıradan çıxarılması buna əyani sübutdur.

Misirin "Əl-Vəsilə", "Nile1", "Elghad" informasiya portalları və "Asiaelyoum" və İordaniyanın "Nayrouz" informasiya agentlikləri də Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin Kəlbəcərin işğaldan azad edilməsi münasibətə xalqa müraciəti barədə xəbərlər yayıblar.

Ərəb KİV-lərində ermənilərin Azərbaycanın Kəlbəcər rayonunda evləri və meşələri yandırmış barədə xəbərlər dərc edilib.

Məktəbləri minalayan ermənilər

Onlar üçün bir məqsəd var - qadın, uşaq, kim olursa-olsun, azərbaycanlırsa, öldürülməlidir, qətlə yetirilməlidir

Rusiya sülhmeramlılarının Qarabağdakı kontingenti daxilində fəaliyyət göstərən minaaxtaranları Xankəndindəki bütün ümumtəhsil məktəblərinin minalardan təmizləndiyini məruzə ediblər. Hətta bu barədə "Rossiya-24" kanalında Rusiya Federasiyasının Müdafiə Nazirliyinin rəsmi nümayəndəsi, generel-major Iqor Konaşenkov da ənənəvi məruzəsində qeyd etdi. Lakin həmin məruzədən yaranan bir sual - kim və nəyə görə məktəbləri minalamışdı sualı özü-özlüyündə cavabını tapır: əlbəttə ki, erməni terrorçuları! Onlar qadıqları ərazilərdə hər yeri - evləri, səsial infrastruktur müəssisələrini, hətta məktəbləri belə ya minalayırlar, ya yandırırlar. Onlar üçün bir məqsəd var - qadın, uşaq, kim olursa-olsun, azərbaycanlırsa, öldürülməlidir, qətlə yetirilməlidir.

**Onların çirkin məqsədləri
bundan ibarətdir ki, torpaqların
həqiqi sahibləri geri
dönərkən, dağıdırılmış, viran
qoyulmuş yerləri bərpə
etməyə daha çox
vaxt sərf etsinlər.**

Amma maraqlıdır, görəsən rusiyalı sülhmeramlılar məktəblərdən çıxarıcı minaları zərərsizləşdirərkən heç olmasa bu barədə de düşübünləri? Ümid edək ki, düşübünlər. Misal üçün, düşübünlər ki, "yüksek mədəniyyət" malik, "dünyanın ilk xristianları" olmuş er-

məni terrorçuları işgal etdikləri əraziləri rüsvayçılıqla tərk edərkən bütün vəhşilik vasitələrinə el atırlar. Onların çirkin məqsədləri bundan ibarətdir ki, torpaqların həqiqi sahibləri geri dönerkən, dağıdırılmış, viran qoyulmuş yerləri bərpə etməyə daha çox vaxt sərf etsinlər.

Əslində biz burada erməni faşistləri ile alman faşizminin en optimal bənzərliyi nümunə də getirə bilərik. Bütün dünya agahdır ki, alman faşistləri SSRİnin işgal olunmuş ərazilərini tərk edərkən, əllərinə düşən hər şeyi özləri ilə Almaniyyaya aparır, apara bilmədiklərini isə dağıdır, torpaqların, müxtəlif obyektlərin hər qarışını yandırır, minalayırdı.

**Çox maraqlıdır, ermənilərə
yaxın xarici KİV-lər ermənilərin
mülli əhalinin yaşayacağı
əraziləri minalamaları,
dağıdır-yandırmaları, müxtəlif
infrastrukturları təmalına
qədər söküb aparmaları
barədə də yazırlarmı,
yazacaqlarmı?**

Ermənilərin özlərinə məxsus və onlara yaxın xarici KİV-lər isə bəhs etdiyimiz minalama faktını kənarə qoyub, "məzəlum erməni xalqı", "ermənilərin dehşətli əzabları" ətrafında bütün dünyaya inləyir, car çəkirdilər, bu gün də həmin məsələ davam edir. Ancaq çox maraqlıdır ki, ermənilərə yaxın xarici KİV-lər bununla

yanaşı, ermənilərin məlki əhalinin yaşayacağı əraziləri minalamaları, dağıdır-yandırmaları, evləri, müxtəlif infrastrukturları təməlinə qədər söküb aparmaları barədə də yazırlarmı, yazacaqlarmı? Kəlbəcərdə erməni məktəb direktorunun məktəbə od-vurub yandırması informasiyاسını verəcəklərmi? Ağdamda, Laşında və s. ərazilərimizdəki vandalılıq akları barədə dünyaya car çəkəcəklərmi? Əlbəttə ki, yox. On da da başlayacaqlar ki, "bu tamam başqa məsələdir", "mühəribənin görünməyən tərəfləridir", "mühəribənin eks-sədasıdır" və s. bəhanələr...

Ancaq fakt budur ki, Vətən mühəribəsi dövründə Azərbaycan mühəribəyə aid olan hər kəsi dəqiq şəkildə iki yere ayırb - bizlər və onlara...

Bizlər və onlar

Biz - həmin insanları ki, ədalət tərəfdarı kimi çıxış etmişik,

xalqların birliyini dəstəkləmişik, sülh tərəfdarı olmuşuq, torpaqların bərpasını arzulamışq, kimlərin hansı konfessiyaya aid olmasına heç vaxt müzakirə etməmişik, özümüzə aid olanlarla yanaşı digər xalqların tarixi abidələrini, milli folklorunu qoruyub-saxlamışq.

Onlar - müasir dünyadan yeni barbarları, özlərinin "mədəni alılıkları" barədə səs-küylər qaldıran, "minillik tarixlərini", "spartalılardan da qədim döyüşkən xalq" olduqlarını zorla, yalanla dünya ictimaiyyətinə sırmaga cəhd edəndlər. Hansı ki, uduzduqları mühəribədən sonra meşələri qırıb-çatıdalar, hər yeri minaladılar, hətta unitazlarını belə özləri ilə apardılar.

Onların "faciəsi" belə oldu: torpağı oğurlaya bilmədik, onda əlimizə düşən hər nə varsa oğurlayaq, hətta boş bağlanmış "qaykanı", kənarə atılmış tikinti daşını yük maşınına yükləyib, aparaq ki, azərbaycanlılara qalması.

Nə qədər gülünc və həqiqətən də iyrənc bir nümunədir, illər əv-

vəl azərbaycanlılara məxsus her şeyi zəbt et, sonra da "mənimdir, azərbaycanlılara qalması" deyib həyəsizcasına, riyakarcasına daşıyıb-aparmaq, apara bilmədiklərini isə yandırmaq və minalamaq. Dağıdırılmış məzarıstanları, meyvə bağlarını, yolları və s...

Tarix isə unudulmur, yazılır...

Əslində bu rəsmi İrəvanın iddia etdiyi kimi "müvəqqəti geri çəkilmə əməliyyatı" deyil, bu dixinə qədər mehv edilmiş, burnu ovulmuş, dişləri sindirilmiş düşmən ordusunun, eləcə də bize düşmən münasibətin saxlamaqda davam edən ermənilərin öz təbirinə "öcdür", "qisasıdır". Və təəssüf ki, bizim bax bu cür mənəviyyatlı, vəhşi, insanlıq düşüncəsindən kənar düşmənlərimiz olub və var!

İndi Rusyanın sülhmeramlıları da düşünməyə məhkəmdurar ki, axı evləri, məktəbləri, meyevə bağlarını, qəbirləri, yolları, bulaqları minalamaqla, yandırmaqla orta əsr təfəkküründən bu yana inkişaf etməmiş ermənilər nə qazanacaqlar? Əlbəttə ki, heç nə, sadəcə özləri haqqında udurulmuş miflər mehv olacaq, necə ki, məhv də olub. Azərbaycanlılar isə dağıdırılmış miflərin üzərində yeni həyat, sülh, bərqrarlıq quracaqlar. Yeni hər şey bütün əlqaplılığı ilə dünyadan gözləri qarşısında baş verir. Tarix isə unudulmur, yazılır...

Rövşən RƏSULOV

P.S. Ermənilərin murdar, qeyri-insani əməllərinə isə onların sağlamaz xəstəlikləri səbəb olur - vəhşilərə od qoynan meglubiyət sindromu

"Fransa və digərləri anlamalıdır ki..."

"Azərbaycan 44 gün davam edən Vətən mühəribəsində beynəlxalq hüquqa, BMT-nin Nizamnaməsinə uyğun olaraq özünü müdafiə edib, öz ərazi bütövlüyünün təmin olunması istiqamətində müvafiq addımlar atıb. Ölkəmizin haqq işi qələbəmizlə nəticələnib. Görünür, Azərbaycanın beynəlxalq hüquq normaları əsasında öz haqqını bərpə etməsi işgalçi Ermənistən havadarlarını ciddi şəkildə narahat edir. Bunlardan biri də Fransadır". Bunu SİA-ya millət vəkili Nəsib Məhəmməliyev deyib.

Deputatın sözlerinə görə, bir grupp ermənipərest, anti-türk və anti-Azərbaycan əhval-ruhiyyəli senator tərəfindən teklif edilən və Fransa Senatında qəbul edilən "Dağılıq Qarabağ Respublikasının tanınmasının labüdüyü" adlı qə-

namə beynəlxalq hüquqa tamamilə ziddir: "Qətnamə Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq səviyyədə, o cümlədən ələ Fransa Respublikasının özü tərəfindən tanınan ərazi bütövlüyünə və beynəlxalq hüququn əsas prinsiplərinə

açıq hörmətsizlik deməkdir. Bu sənəd BMT Təhlükəsizlik Şurasının Dağılıq Qarabağ münaqişəsinin həlli və işgal edilmiş Azərbaycan torpaqlarının qeyd-şərtsiz boşaldılması ilə bağlı qəbul etdiyi 4 qətnamənin heçə sayılmasıdır. Nəzərə alsaq ki, həmin qətnamələrin qəbul edilmesine Fransa da səs verib, Senatın bu addımı öz-özünü

inkar mənası verir. Təbii ki, bu sənəd Fransadaki erməni lobbisi və ermənipərest qüvvələrin Senata təzyiq və təsirinin neticəsidir. Amma ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədr dövlətlərindən biri olaraq Fransanın Senati tərəfindən belə qərəzlə mövqə ortaya qoyulması qəbul edilməzdir. Bu sənədin qəbul olunması ilə Fransanın hem-

sədri kimi neytrallığı pozulmuş olur. Bilirsınız ki, məsələ ilə bağlı Milli Məclis Fransa Senatının qərarı ilə bağlı etiraz bəyanatı qəbul edib. Azərbaycan parlamenti haqlı olaraq Fransa Senatına qarşı kəskin etirazını bildirib. Qəbul olunmuş bəyanatda Azərbaycan hökumətinə çağırış edilir ki, Fransanın ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrliyindən geri çağrılmaması üçün ATƏT-in rəhbərliyinə müräciət olunsun. Eyni zamanda, Azərbaycan Respublikası ilə Fransa Respublikası arasında mövcud olan siyasi münasibətlər yenidən baxılsın. Bəyanatda hemçinin, Azərbaycanla Fransa arasında mövcud olan iqtisadi əlaqələr dərinlən təhlil edilərək, lazımi tədbirlərin görülməsi de töbxiyə edilir. Bütün bunlar çox doğru addımlardır. Fransa və digərləri anlamalıdır ki, müstəqil Azərbaycan dövləti güclüdür və onunla diqət dili ilə danışmaq mümkün deyil".

Ceyhun Rasimoğlu

Azərbaycan qızası qiyamətə saxlamadı - Koçaryan-Sarqyan ordusu məhv edildi

Ermənistanda həkimiyət dəyişikliyi bir qayda olaraq etirazlarla müşayiət olunub. 1997-ci ildə Levon Ter-Petrosyan istefaya göndərilib, yerinə Robert Koçaryan gətirilib. Onun prezidentliyi dövründə 1998-ci il oktyabrın 27-də parlamentə silahlı hücum olub. Dövlət və hökumət adamları qətlə yeytilib.

2008-ci ilin fevralında keçirilən prezident seçkisinin nəticələrinə etiraz edənləri Koçaryan silahla qarşılıdı. 10-dan çox aksiyaçı öldürüldü, çoxlu sayıda etirazçı yaralandı. Onda prezidentin postu uğrunda mübarizə Serj Sarqyanla Levon Ter-Petrosyan

arasında getmişdi. Koçaryanın aksiyalara hərbi müdaxiləsi nəticəsində Sarqyan qalib elan olun-

du.

2018-ci ildə yeni konstitusiya əsasən, Ermənistən prezident üsul-idarəsindən parlamentli respublikaya keçdi. Həmin vaxt Sarqyan yeni qanunla baş nazir oldu. Ancaq etiraz aksiyaları fonda onun hökumət başçılığı heç 30 gün sürmədi.

Başqa sözle, ölkədə hakimiyət dəyişikliyi 2018-ci ilin aprelində yeni etirazlarla müşayiət edildi.

Qısa xatırlatmadan məlum olur ki, bu ölkədə qanunun alılıyi heç vaxt təmin olunmayıb. Bu, Ermənistanda dövlət quruculuğunun olmadığının göstəricisidir.

Bu ölkənin bir-birini əvəzləyən rəhbərliyi bir qayda olaraq "Ermənistən güclü, qüdrətli ordusunu" olduğunu bildirib, onun "qəhrəmanlıqlarından" danışılar.

Koçaryanın, Sarqyanın ordusu harada və hansı "qəhrəmanlığı" edib?

Təbii ki, onların "qəhrəmanlıqları" Rusiya ordusunun yardımı ilə Qarabağ işğaldan başlayır. 1992-ci il fevralın 26-da Ermənistən rəhbərləri Rusyanın 366 motoatıcı alayı ilə birlikdə Xocalı soyqırımı törediblər.

Həmin vaxt ölkə prezidenti Ter-Petrosyan olsa da, Koçaryan və Sarqyanın da bu hakimiyətə təsir gücü az deyildi.

Qonşu dövlətin, yəni Azərbaycanın torpaqlarını işgal etməklə öyünən Ermənistən hakimiyəti Qarabağda yalnız əliyalın dinc sahələri qətle yetirib.

Bunu Serj Sarqyan da etiraf edib. Tomas de Valin müellifi olduğu "Qara Bağ: Ermənistən və Azərbaycan sülh və savaş yollarında" adlı kitabında S. Sarqyanın dediklərinə istinadla yazılıb: "Xocalıdan əvvəl azərbaycanlıları düşündürdülər ki, ermənilər məlki insanlara qarşı əl qaldıra bilmezler.

Amma biz bu stereotipi sindirə bildik". Tomas de Val bu müsahibənin səs yazısına da malik olduğunu bildirib.

Sarqyan və Koçaryan dinc sahələrin qətlaminin müəllifləri olaraq sonradan prezident kürsüsü ilə mükafatlandırıldılar.

Koçaryan erməniləri "ali irq" sayaraq müxtəlif tedbirlərdə azərbaycanlılarla müqayisədə mənsub olduğu etnik qrupun "genetik üstünlüklerindən" bəhs edib.

Ancaq faşist düşüncəli Koçaryan və Sarqyanın heç bir qohumu son döyüdə görünmədi. Qarabağ anasını yoxlamağa gəlməkə öyünən Sarqyanın döyüşlər zamanı səsi də çıxmadi. Ümmümiyyətə, sarqyanlar nəslindən kiminə döyüşlərdə öldüyü bildirilmədi.

Ele Koçaryan ailəsi də səssizliyə üstünlük vermişdi. Döyüşlər zamanı Qarabağ Ermənistən keçmiş müdafiə naziri, Xocalı qətilərindən biri Seyran Ohanyanın geldiyi bildiriliirdi. Ataşəs elan olunan kimi onun da Ermənistən mülalice adı ilə qədidi haqqında məlumat yayıldı.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Ermənistən keçmiş rəhbərlərinin ikinci Qarabağ mühərbiyi dövründə qaçıb gizləndiklərini qeyd edərək deyib: "...biz Koçaryan, Sarkisan ordusunu məhv etmişik. Biz Koçaryana, Sarkisan qarşı qüdrətimizi göstərmışik. Biz onları məğlub etmişik. Paşinyan kimdir, mən indi onun haqqında danışmaq istəmirəm, nə lazımsa demişəm. Koçaryan, Sarkisan, siz diz çökdünüz bizim qabağımızda, siz buranı, işgal edilmiş bütün torpaqları bax, bu günə salındınız. Siz bu mescidi dağıtdınız. İkinci Qarabağ mühərbiyi dövründə qaçıb gizləndilər. Döyüş bölgəsinə burunlarını da belə soxa bilmədilər. Bəs, haradadır sizin

qəhrəmanlığını? Dedim ki, çıxarıın dəmir-dümürləri, onun qiyməti yoxdur. Qəhrəman ordenleri taxmınız döşünüzə. Yalançı qəhrəmandırlar bunlar. Bax, mən burada durmuşam, dağıtdığınız mescidin önündə, dağıtdığınız Ağdam şəhərində, öz Ordumla buraya gəlmişəm. Qalib kimi gəlmişəm. Siz isə öz miskin həyatınızı sonuna qədər məğlub edilmiş, qorxaq damgası ilə yaşayacaqsınız.

Nə gizlənirsiniz orada siyan kimi?! Koçaryan, Sarkisan, mən sizə deyirəm. Paşinyan heç kimdir. İndi onun dərdi, azarı hakimiyətə qalmaqdır. Buna görə də bütün müxalifəti tutdurur. Qərb də susur buna, susur, ağızına su alıb. Görür ki, nələr baş verir orada?! Hərbi cinayətkarlar, Xocalı qatilləri, sizi məhv etmişik. Azərbaycan əsgəri, Azərbaycan zabiti sizi məhv edib. Əcəb də eləyib!".

Azərbaycan Ordusu Sarqyanın qoşunlarının birinci dəfə dərsini 2016-ci ilin aprel döyüşlərində vermişdi. Azərbaycan əsgəri 44 günlük döyüşlərdə isə həmin ordunu məhv etdi.

Beləliklə, Azərbaycan Ordusu işğalını Qarabağdan qovmaqla yanaşı, Koçaryan və Sarqyanın dövlət quruculuğu ilə məşğıl olmadığını da sübut edib, onların iç üzünü erməni ictimaiyyətinə və sponsorlarına göstərdi. Bir də məlum olur ki, Ermənistən ordusu dinc sahələrə quldurcasına hücum edən silahlı dəstələrdən, "əsgər payını" oğurlayan generalların ibarətdir.

Azərbaycan Ordusu öz torpaqlarını işgalçı Ermənistəndən, onu müdafiə edən sponsorlar və həvadədarlarından azad etdi. Azərbaycan əsgəri Xocalı və başqa kəndlərdə ermənilərin tövətdikləri qətlərin cavabını verməklə qızası qıyası saxlamadı.

Sədrəddin İsmayılov

Putinin ənənəvi mətbuat konfransı dekabrın 17-də keçiriləcək

Rusiya Prezidenti Vladimir Putin illik mətbuat konfransı dekabrın 17-də keçiriləcək. SIA-nın məlumatına görə, bu barədə Kremlin mətbuat xidməti bildirib. Qeyd olunur ki, mövcud epidemioloji vəziyyətlə əlaqədar tədbir vi-deokonfrans formatında keçiləcək. Prezidentin Novo-Oqaryovodaki iqamətgahından müraciət edəcəyi gözlənilir. Konfransda iştirak etmək üçün jurnalistlərin akkreditasiyası noyabrın 29-dan başlayacaq.

Volqoqradda yerli sakini öldürən erməni qadın saxlanılıb

Volqoqradda valideynlərin "Viber" sosial şəbəkəsində dava salaraq yerli sakının qətləne səbəb olan erməni əsilli Anuş Melkonyan xəbər verir ki, qadının əri Arman Melkonyan da hebs edilib.

Xatırladaq ki, oktyabrda Volqoqradda məktəblərindən birində valideynlərin "Viber" sosial şəbəkəsində Anuş Melkonyan digər valideyn Roman Qrebenyuk ilə mübahisə edəndən sonra əri Aram və qardaşı Arsenə şikayət edib. Onlar qıdas almaq məqsədilə Roman Qrebenyuk təqib ediblər. Bank şöbəsində Qrebenyuk yaxalayan Arsen ona ölümçül zərbələr endirib. Həyat yoldaşının vəfatından sonra 12 yaşlı qızını tək böyüdən Roman Qrebenyuk aldığı xəsarətlərdən vəfat edib.

Iştintaqın gedisində Arsen və Aram artıq hebs ediliblər. Noyabrın 27-də "Viber"də R.Qrebenyukun ünvanına "Elə bilirsən ölümsüzsən?" sözlərini yazdırğına görə Anuş Melkonyan cinayətə təhrikçilikdə ittiham olunaraq saxlanılıb.

Bahar Muradova: "Fransa Parlamenti tarix və zaman qarşısında daha bir biabırıcı akta imza atıb"

"28 illik fəaliyyəti dövründə Qarabağ məsələsinin sülh yolu ilə həllini təmizləyən ATƏT-in Minsk qrupu həmsədrlərindən biri, Ermənistəni özüne "bacı" elan etməsindən sonra davamlı olaraq özünü "itirilmiş qeyrət" sahibi kimi hiss edən Fransa Parlamenti tarix və zaman qarşısında daha bir biabırıcı akta imza atmışdır. Azərbaycanın Qarabağ regionunda özünü "respublika" "elan etmiş qondarma" qurumu tanımış barede Fransa Senatının tövsiyyə xarakteri daşıyan "qətnamə"sinin özü-özlüyündə hüquqi qüvvəsi olmasa da, Fransanın beynəlxalq məqyasda üzərinə götürdüyü öhdəliklərle və daşıdığı mandatin tələbləri ilə bir araya sıxmayan qeyri-ciddi imicə malik olduğunu sübut etmək üçün yetərləri təsir gücüne malikdir". SİA-nın verdiyi məlumatə görə, bu fikirləri Aile, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri, YAP idarə Heyətinin üzvü Bahar Muradova bildirib.

Bahar Muradova qeyd edib ki, bu "sənəd" Senatın əsas tərkibinin bütün diplo-

matik etiket və normalara qarşı saymazına münasibətini, o cümlədən beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərini ciddi şəkildə pozmaqdan cəkinmədiyini sübut edir. Senatın mövcud beynəlxalq proseslər öz tarixinin qaranlıq sehifələrində qeynaqlanan baxışlarla münasibətini sergileyən başbələ coxluğu öz ölkəsinin hökumətini də münaqışələrin həllinin deyil, dondurulmasına, indiki halda isə ek-sine daha da qızışdırılması nəticəsində olmağa sürüklemək Ermənistənin təmsilində təcavüzü, vandalizmi və barbarlığı dəstəkləməyə sövq etməye çalışır.

"Bununla da, 30 ildən sonra Azərbaycanın öz imkanlarına istinad edərək elə etdiyi, elə Ermənistənin özünün də imzası və razılığı ilə elə edilmiş sülhə və təhlükəsizliyə şərait yaradan məntiqi sonluqla barışmaq

istəmədiyini ortaya qoyur. Cənubi Qafqazda dayanıqlı və davamlı sülhün əldə edilməsinə töhfə vermək deyil, faşizm ideyalarını dəstəkləməyə teşviq etməyə çalışır. Ermənistənin bu illər ərzində törətdiyi insanlıq əleyhine cinayətlərə haqq qazandırmaq üçün öz üzərlərinə onun vəkili rolunda çıxış etmək kimi fərdi öhdəlik götürmüş insanların Fransa Senatının dövrləri arasında kollektiv məsuliyyətə əsaslanan bir avantüraya hazır olduğunu ortaya qoyur.

Absurd beynəlxalq hüquqpozma aktı xarakteri daşıyan bu kağız parçası özünü demokratik dünyadan bir hissəsi kimi təqdim edən Fransanın siyasi elitarında özüne yer eləmiş və "erməni məsələsinə bulaşmış "suya-setbazları" sayəsində ikitərəfli və coxtərəfli əsasda etibarlı aktor və beynəlxalq hüququn vicdanlı şubyekti olmadığını bir daha sübut edir. İnanmaq istərdim ki, Fransa rəsmiləri "erməni sevgisi ilə dolu ürəklərinə daş basıb" soyuqqanlı və doğru qərarlar qəbul edə biləcəklər", -deyə Bahar Muradova vurğulayıb.

Mikael Minasyan: "Ermənilər Nikolizm xəstəliyinə yoluxub"

yətin yüksəlmək və hezz almaq üçün bir taxt deyil, həyata keçirilməli bir vəzife, borc olduğuuna dair eyni fikrə sadıq qalmağa davam edirəm. İki il yarım müddətdir ki, Nikol ölkəni davamlı olaraq böyük bir diplomatik, hərbi, iqtisadi və sağlamlıq fəlakətinə aparır. Bu na qarşı mübarizə aparan bir neçə nəfərə xain damğası vuruldu və pis adam adlandırıldı. Lakin, cahilliyyin lideri dərhal aradan götürülməsə, tezliklə erməniləri yeni fəlakətlər zənciri, vətenin məhv edilməsi ilə bağlı yeni

bir reallıq gözləyir. İndi Ermənistən özünü dərin və hərtərəfli bir çöküşdə tapacaq. Ölək böyük fəlaket zonasına çevriləcək. Bunu məsuliyyəti Nikol və onunla eyni sırada olan insanların üzərindədir. Çünkü, Nikol Paşinyan bunun qarşısını ala bilərdi də. İstəmədilər, çünkü Nikolun tələsinə düşdürülər və manipulyasiyanın qurbanı olduqları üçün qaraya da aq olacağının bəyan etdilər. "Oğer Nikol deyilsə, onda kimdir?" deyə Mixail Minasyan bildirilir.

Inam Hacıyev

İşğaldan azad edilmiş İstisu

Kəlbəcər rayonu ərazisində yerləşən "İstisu" sanatoriyanın görüntüləri paylaşılıb. SİA xəbər verir ki, bu barədə video sosial şəbəkələrdə yayılıb.

Qeyd edək ki, Kəlbəcər İstisu mineral ehtiyatı və "İstisu" sanatoriysi ilə dünyada tanınır. İstisu sanatoriysi Kəlbəcərin qərbdə - silsilə dağ yamaclarındadır. İstisu mineral bulaqları 1138-ci ildə güclü zəlzələ zamanı yerin qabarması, çatlaması nəticəsində emələ gəlib. Öz kimyəvi tərkibi və fiziki xüsusiyyətlərinə görə, bu sular dünyada

məşhur olan Karlov-Vari bulaqlarının (Çexiya) eynidir və bir çox digər xüsusiyyətlərinə görə dünyada yeganedir. Xatırladaq ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Rusiya Federasiyasının Prezidenti və Ermənistən Respublikasının Baş nazirinin noyabrın 10-da imzaladıqları üçtərəfli Bəyanata əsasən, Kəlbəcər rayonu noyabrın 25-də Azərbaycana təhvil verilib.

Maksim Şevçenko erməni Qabrelyanovu nədə ittihəm etdi?

"Dağlıq Qarabağ Azərbaycan xalqı tərəfindən azad edilib"

"Ermənistən ümumiyyətlə erməni xalqının marağında olmayan mühəribəni uduzub. Mühəribəsiz daha böyük nəticələr əldə etmek olardı, o cümlədən, sülh yolu ilə Dağlıq Qarabağda indi aldıqları nəticələrdən daha çoxunu əldə etmək olardı". SİA xəbər verir ki, bu barədə Rusiyanın tanınmış telejurnalisti, ictimai xadimi Maksim Şevçenko "Exo Moskvı"ya danışır. Onun sözlərinə görə, Dağlıq Qarabağ problemi həll olunub.

"Erməni silahlıları tərəfindən işğala məruz qalmış Dağlıq Qarabağ Azərbaycan xalqı tərəfindən azad edilib. Ona görə problem özü-özlüyündə həll olunub", deyə qeyd edən rusiyalı xadim həmçinin bildirib ki, ermənilərin saxta iddiələri onlara heç vaxt səmərə getirə bilmez.

"Qabrelyanovun sosial şəbəkələrdə şovinizmə istiqamətlənmiş təbliğatçılarının "Böyük Tigran" sərhədləri və müqəddəs imperiya etrafındaki qlobal erməniçilik iddiələri problemdir və bu

problem həll edilməyib" Şevçenko sadə erməni xalqından fərqli olaraq şovinizmə, ultra-millətçiliyə söyklənməsi fəaliyyətləri ilə araqızışdırıcılıq edən, saxta tərəfləri ilə hələ də iddiələr irəli sürən ermənilərin də olunduqlarını bildirib. O, konkret olaraq erməni milyarderi Qabrelyanovu göstərib və Qarabağ probleminin həll olunmasına baxmayaraq, onun kimilərinin problemlərinin ümumiyyətə həll olunmadıqlarını bildirib. Daha dəqiq desək, rusiyalı ictimai xadim məhz Qabrelyanovun və onun kimi şovinistlərin problemlər çıxardıqlarına işarə edib.

"Ancaq Qabrelyanovun twitter-kanallarında, yaxud

telegram-kanallarında şovinizmə istiqamətlənmiş təbliğatçılarının "Böyük Tigran" sərhədləri və müqəddəs imperiya etrafındaki qlobal erməniçilik iddiələri problemdir və düşünürəm ki, bu problem ümumiyyətlə həll edilməyib", deyən Şevçenko əlavə edib ki, sadə erməni xalqı bu kimi şovinistlərdən fərqlənirlər. "Mən düşünürəm ki, bu erməni xalqının maraqlarında deyil. Erməni xalqının maraqlarında Azərbaycanla, Türkiyə ilə, Rusiya ilə, Gürcüstanla, İranla və başqa dövlətlərle mehriban qonşuluq, sülh, qarşılıqlı münasibətlər amilləri dayanır", deyə o qeyd edib.

Rövşən RƏSULOV

İndoneziya mətbuatı Azərbaycanın Fransa Senatının Dağlıq Qarabağıla bağlı qətnaməsinə münasibəti ilə bağlı məlumatlara geniş yer ayırb

Noyabrın 27-də İndoneziya mətbuatı Azərbaycanın resmi qurumlarının Fransa senatının Dağlıq Qarabağıla bağlı qətnaməsinə münasibətini eks etdirən məlumatlara geniş yer ayırb. AZƏRTAC xəbər verir ki, İndoneziyanın nüfuzlu "Republika" qəzeti, "dunia.rmol.id", "international.sindonews.com" və "kompas.com" saytları Azərbaycan rəsmi qurumlarına istinadla Fransa Senatının qəbul etdiyi "Dağlıq Qarabağ Respublikasının tanınması zərurəti" adlı qətnaməsinin qərəzi və təxribat xarakteri olması barədə xəbərlər yayıblar.

"Republika" qəzeti Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyinin (XİN) bəyanatı əsasında yaydığu məlumatda deyilir: "Fransa senatında qəbul edilmiş "Dağlıq Qarabağ Respublikasının tanınması zərurəti" adlı qətnamə təklifi bir qrup qatı erməni-

pərest senator tərəfindən irəli sürürlüb". Azərbaycan XİN-in bəyanatına əsasən bildirilir ki, Fransada yaşayan ermənilər, ilk növbədə, Qarabağ münaqışəsində seki məqsədləri üçün istifadə etməyə çalışırlar. Senat tərəfindən tamamilə qərəzi qətnamənin qəbul edilməsi yalnız təxribat kimi qiymətləndirilə bilər.

Bəyanatda, həmçinin bildirilir ki, Senat qəbul etdiyi qətnamənin hüquqi qüvvəsi yoxdur. Lakin sənədin siyasi mənəkəs etdiyini nəzərə alaraq, vasiteçi mədəni dəşərətənəkən beş bir qətnamə ilə çıxış etməsi ölkənin bitərəfliyini ciddi şübhə altına alır.

Xəbərdə Ermənistən-Azərbaycan münaqışəsinin tarixi barədə də məlumat verilir. Qeyd edilir ki, öten əsrin 90-cı illərində keçmiş Sovet İttifaqının dağılmasından istifadə edən Ermənistən xarici havadalarının dəstəyi ilə Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ regionunu və etraf rayonları işğal edib. Tərəflər arasında son qarşdırma Ermənistən mülki əhaliyə qarşı təxribatından sonra sentyabrın 27-də başlayıb. Altı həftə davam edən müharibə Rusiyanın vasitəciliyi ilə dayandırılıb və Azərbaycan işğal altında olan torpaqlarını azad edib.

Azərbaycanın öz tarixi torpaqları - ni düşmən tapdağından azad edərək ərazi bütövlüyünü bərpa etməsi hələ də bəzi qüvvələri, Fransa kimi ölkənin rəhbərliyini ciddi narahat edir. Belə olmasayıd, nə Paris məriyasi, nə də Fransa Senati həll olunmuş münaqışını separatçılara dəstək məqsədilə yenidən alovlandırmağa hesablanmış addımlar atmadı. Bu addımları ilə Avropada özlərini demokratianın carxısı və müdafiəçisi kimi təqdim edən Fransanın Azərbaycan Respublikasının ərazisində ikinci erməni dövlətinin yaradılmasına yönəlik cəhdləri qəti şəkildə pişlənir, işgalçuya dəstək verən Parisin son davranışları hiddət doğurur.

Özünü ve niyyətlərini Minsk Qrupunun perdesi altında gizlədən fransızlar Azərbaycan ordusunun uğurlu əməliyyatlarından sonra da nişanlaşmağa başlayıblar. Xüsusilə de, rəsmi Paris bu gün də həmin "tarixi yol"u tutub. Bu ölkə indi de noyabrın 10-da imzalanmış üçtərəfli bəyanatın pozulması, ermənilərin yenidən qarşıdurmalara, müharibəye getmələri üçün əlindən gələni edir. Ancaq bir həqiqəti anlamır ki, Fransanın son iki ayda etdiyi bütün cəhdlər axırdı ona getirib çıxaraq ki, Qarabağda qalan beş-on min tör-töküntü milleti erməni de bezib bu torpaqlardan rədd olub gedəcək. Xüssilə de, Fransanın bu gün Makronun rəhbərliyi ilə sərgiliyi ermənipərest mövqeyi, Azərbaycanın haqq, ədalət işinə qarşı apardığı siyaset birbaşa sülhə təhlükədir. Və belə olan halda, Fransa Dağılıq Qarabağ münaqışılışla bağlı bitərəf mövqə tutduğunu ne qədər iddia etse də, bu ölkənin əslində ermənipərest siyaset yeritmesi ister istəməz özünü bürüze verir.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bu cür addımlar səbəbindən aradakı diplomatik münasibətlərin belə dayandırılmasına gətirib çıxara biləcəyini dəfələrlə qeyd edib.

Bəs Fransa hökuməti bunun altını çekməyə hazırlırmı? Ermənilərə bu cür "təessübkeşlik"ləri üzündən Fransanın nüfuzu, ATƏT-in Minsk qrupundakı həmsədrliyi sual altına düşəcəyini prezident Emmanuel Makron dərk edirmi? Dərk etsəydi Fransa Senatında qondarma "Dağılıq Qarabağ respublikasının" tanınmasına dair qətnamə layihəsinin qəbul etməzdi. Ancaq bu qətnamənin heç bir əhəmiyyəti yoxdur, adı bir kağız parçasıdır.

Hikmat Hacıyev: "Fransa Senatının bu qətnaməsi Azərbaycan üçün adı kağız parçasından başqa bir şey deyil"

Prezidentin köməkçisi - Prezident Administrasiyasının Xarici siyaset məsələləri şöbəsinin müdürü Hikmet Hacıyev Fransa Senatında qondarma "Dağılıq Qarabağ respublikasının" tanınmasına dair qətnamə layihəsinin qəbuluna münasibət bildirərək deyib ki, Senatın bu təxribatçı addımı Fransa siyasi dairelərinin ənənəvi Ermənistən təessübkeşliyinin təzahürüdür. Noyabrın 18-də Fransa Senatının Rəyasətinde erməni diasporunu və lobibisinin təsiri altında olan bir qrup senator tərəfindən qondarma "Dağılıq Qarabağ respublikasının tanınmasına zəruriyyət dair" 145 nömrəli qətnamə layihəsi təqdim olunub, noyabrın 25-də müzakirə edilərək qəbul olunub. İlk olaraq vurğulamaq istərdik ki, bu qətnamə Azərbaycan

Fransız ikiyüzlülüyü...

Fransa haqq-ədalət və ümumilikdə hansısa azadlıqlar mövzusundan danışacaq ən son dövlət olmalıdır

üçün adı kağız parçasından başqa bir şey deyil. Dar siyasi ambisiyalar naminə qəbul olunmuş bu kağız parçası beynəlxalq hüquq normalarını, BMT Nizamnaməsi və BMT Təhlükəsizlik Şurasının müvafiq qətnamələrinin kobudcasına pozulması ilə yanaşı, Fransanın istər Minsk qrupunun həmsədr ölkəsi, istərsə də BMT TŞ-nin daimi üzvü kimi məramı və obyektiv fəaliyyəti ilə bağlı ciddi suallar doğurur. Senatın bu təxribatçı addımı Fransa siyasi dairelərinin ənənəvi Ermənistən təessübkeşliyinin təzahürüdür. Vəsiçi ölkənin bitərəf və ədalətli olmayı olduğunu unudan Fransanın açıq ermənipərest mövqeyi münaqışının sühə yolu və beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsasında həllinə mane olan əsas amillərdən biri olmuşdur. Məhz onun bele dəstəyi tecavüzkar Ermənistəni status-kvonu davam etdirməyə və işgal faktını gücləndirməyə həvəsləndirmişdir.

Böyük təessüsə doğuran möqam odur ki, Fransa Senatı Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə tanınmış ərazilərinin işğal olunması, mülki əhalinin qətər yetirilməsi, işgalçi dövlətin torpaqlarımızda etnik təmizləmə, ekoloji terror, qeyri-qanuni məskunlaşma və qanunsuz iqtisadi fəaliyyətlər aparmasına qarşı 30 il susqun mövqə nümayiş etdirmiştir. Qətnamənin mətnində Azərbaycan və qardaş Türkiyənin ünvanına yer alan saxta ittihad və böhtanları qəti şəkildə rədd edir, münaqışının tarixi, siyasi və hüquqi aspektlərini təhrif etmək cəhdərini keskin qısayır.

H.Hacıyev onu da vurğulayıb ki, Türkiyə və Azərbaycanın guya xaricdən muzdullu terrorçuları döyüşlərə cəlb etməsi ilə bağlı indiye qədər heç bir sübutla təsdiq olunmamış iddialar əsassızdır: "Ermənistən silahlı qüvvələri sıralarında Fransa vətəndaşları olan muzdulların Azərbaycan ərazilərində döyüşlərdə iştirak etməsi barədə faktlar və dəliller aidiyəti qurumalarımız tərefindən Fransanın diqqətine çatdırılmışdır. Qətnaməni Fransada artıraq olan islamofobiyanın bariz nümunəsi hesab edir. Fransada ifrat dünayevilik və mətbuat azadlığı pərdəsi altında İslam dininə və müsəlmanlara qarşı həyata keçirilən ayrı-seçkilik və təqiblər bize vaxtı ilə bu ölkədə hökm sürmüş və bu gün də davam edən antisemitizmi xatırladır. Fransa Senatı məqsəd-yönlü şəkildə döyüşlərin davam etdiyi 44 gün ərzində münaqışə bölgəsinə yaxın və oradan uzaqda ondan dinc sakinlər, mülki obyektlər, enerji və nəqliyyat infrastrukturuna qarşı Ermənistən hərbi təxribatlarını qınamaqdan çekinir, daha çox sayda mülki əhalisi qətər yetirilmiş, kəndləri, qəsəbələri və şəhərləri raket atəşinə tutulmuş Azərbaycanı vicedansızcasına ittihad edir".

H.Hacıyev, həmcinin bildirib ki, Ermənipərest Fransa siyasi daireləri anlamalıdır ki, Azərbaycan öz torpaqlarında xarici işgalçi hərbi qüvvələrə qarşı müharibə aparmışdır və həmin ərazilər Azərbaycanın beynəlxalq hüquqda tanınan suveren əraziləridir: "Heç bir qüvvə Azərbaycanı buna görə ittihad edə və Azərbaycanın hərbi birləşmələrinin bu ərazilərdən çıxarılması tələb edə bilməz. 2020-ci il noyabrın

10-da Azərbaycan Prezidenti, Rusiya Prezidenti və Ermənistən baş nazirinin imzaladığı birgə bəyanatla Ermənistən və Azərbaycan arasında hərbi eskalasiyaya son qoyulmuş və regionda sühələnərə olunması istiqamətində praktiki işlərə başlanılmışdır. Təessüflə qeyd edilmişdir ki, ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədr ölkələrindən biri olan Fransa nə qədər paradoxal olsa da, bu rəziləşməni pozmaq və münaqışını yenidən alovlandırmaya qərarlıdır. Fransanın son vaxtlar bir sıra beynəlxalq təşkilatlarda ölkəmizə qarşı riyakar siyaset aparması Azərbaycan tərəfində ciddi narahatlıq və suallar doğurur".

"Fransa Senatı əgər ədalət, beynəlxalq hüquq barədə bu qədər "narahatdır"sa, onda onun BMT Baş Assambleyasının qətnamələrinə və Qoşulmama Hərəkatının qərarlarına uyğun olaraq müstəməkəciliyin ən son nümunələrindən biri olan Qəmər adalarının Mayot adası məsələsini nəzərdən keçirməsi dəha məntiqli olardı", - deyən H.Hacıyev bildirib ki, bu qətnamənin qəbulunu Fransa siyaseti və parlamentarizmi üçün olduqca utancverici bir addım kimi dəyərləndiririk: "Fransa Hökuməti bu kimi təxribatçı addımların yolverilmə olmasına rəsi mövqeyini bildirməli və qətnaməni qıyanan bəyanat verməklə Azərbaycanın ərazi bütövlüyüնə dəstəyini ifadə etməlidir".

Göründüyü kimi, Fransa bu cür addımlarla açıq-aydın beynəlxalq hüququn normalarına qarşı çıxdığını sübut edir.

Kağız parçası...

Ötən gün Fransa Senatının qəbul etdiyi qərəzlə qətnamə Azərbaycan üçün mənəsiz kağız parçasından başqa bir şəhər bir şey deyil. Çünkü döyüş meydandasında məglub olan düşmənin himayədarlarının bu cür ucuz vəsitlerlə al atması təccüb doqquzmadığı kimi, gözənlənilən idi. Və BMT çərçivəsində Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıyan Fransa bu cür addımlarla açıq-aydın beynəlxalq hüququn normalarına qarşı çıxış etmək tam ermənipərest mövqə nümayiş etdirir. Bir dəha Azərbaycana qarşı işgalçılıq siyasetini sübut edir. Həmcinin, bu addımla BMT Təhlükəsizlik Şurasının Azərbaycan torpaqlarının qeydşərtisiz boşaldılmasına ilə bağlı qəbul etdiyi 4 qətnamənin heçə sayılmasına.

Çünki həmin qətnamələrə səsverən Fransa olub və bu gün isə öz-özünü inkar edir. Senatın qərəsına münasibət bildirən Fransa Xarici İşlər Nazirliyi açıqlamasında bildirib ki, Parisin qondarma qurumu bərəfəli tanıma-

Milli Məclisin deputatı, Azərbaycan-Fransa parlamentlərəsi əlaqələr üzrə içiqliq qrupunun üzvü Elman Məmmədovun sözlerinə görə, yaxın keçmişində müstəməkəci olan Fransanın indi hansısa "azadlıqlar"dan danışması absurdur. Deputat Fransanın öz tarixinə nəzər salmasını məsləhət bilib: "Əs-lində Fransa haqq-ədalət və ümumilikdə hansısa azadlıqlar mövzusundan danışacaq ən son dövlət olmalıdır". Çünkü bu ölkənin tarixinə nəzər salıqda Fransa nəinki Avropa, ümumilikdə dünya dövlətləri içerisinde özünün işğalçılıq və müstəməkəciliyini ilə seçilib. Yəni bu istənilən ölkədə kitablardan oxunması mümkün olan tarixdir. Heç kim bunu Fransaya şərbət kimi demir, yazdır. Fransanın tarix boyu Şimali Afrika, Asiya, hətta Şimali Amerikada törediyi soyqırımlar, qırğınlar və apardığı işğalçılıq siyaseti səngiməyib. Bu ölkə müstəməkəciliyi ilə seçilib və xüsusən də Afrikada fransız hərbiçilərinin dinc sakinlərə hansı vəhşiliklər etməsi ilə bağlı yüzlərlə fakt mövcuddur. Ötən əsrin əvvəllerinə nəzər salıqda görərək ki, indi özünə Avropanın demokratik dövləti deyən Fransa Türkiyəni belə parçalamağa çalışırdı, burada ermənilərə dövlət yaratmaq planları var idi. Hər cür murdar əməllərə el atıldı ki, bu plan reallaşın. Hətta Fransa ordu sunun tərkibində sayı minlər olan erməni legionu yaradılmışdı. Dinc sakinlərin, türkərin qırğınnına da məhz silahlandırılmış erməni dəstələri səbəb olmuşdu. Əgər ermənilərin özlərinin dediyi kimi həmin dövrə etdikləri qələtlərə görə itki-lər veriblərə, bu gün Ermənistən Türkiyədən yox, Fransadan təzmi-nat istəməlidir. Çünkü onları qırğınlara təhrik edən, Türkiyəyə qarşı qaldırıb torpaq iddiyasına salan Fransa idi".

"Qondarma erməni soyqırımı təniyib nə qələtlər etdilər ki? Dırnaqarası soyqırımı qəbul etməyənlərə Fransa ərazisində cərimə kəsəcək-lərini dedilər. Bununla nəyəse nail oldular mı?", - deyən millət vəkili bildirib: "Bu ölkənin belə siyasi hikkələri, separatizmi, yalançı soyqırımı dəstəkləyən hərəkətləri elə Fransanın özündə faşizmin dirçəlisini göstərir. Rəsmi Parisin son davranışlarında sülhə ciddi təhlükədir və zənnimə, onun müttəfiqləri, xüsusən də ABŞ kimi ölkələr Fransanın bu siyasetini müzakirə edib Makronu yerində oturtmalıdır".

Artıq Qarabağ münaqışının bitdiyini deyən deputat, Fransanın yenidən problemi gündəmə gətirib marağının nələrden ibarət olduğunu anlamadığını söyləyib: "Cənab Prezident dünən xalqa müraciətində bu məsələlərə toxunaraq çox gözəl siyasi mesajlar səsləndirdi. Yəni bu cür davranışlar bizim üçün əlavə baş ağrısından, boş-boş səhərlərdən başqa bir şey deyil. Əgər ermənilər fransızların "fətva"na gedib melum bəyanatın bəndlərinin pozulmasına görə, orada qarşılara qoyulan tələblərin yerinə yetirilməsi istiqamətində nələrə edəcək, onqat cavablarını qalacaqlar. Nə qədər döyüş meydandasında mehə ediləblərə, ondan da artıq itki-görəcəklər. Əgər ermənilər bundan sonra da dövlət kimi mövcud olub yaşamaq istəyirlərə, bizim keçdiyimiz son dərslərdən sonra ağıllarını başlarına yığmalıdırlar. Fransanın və digər onun kimi fitnəkar dövlətlərin "fətva"sına getməsinlər. Düşdükələri hazırlı ağır iqtisadi-sosial və siyasi vəziyyətdən çıxmak üçün yollarıxtarsınlar".

Fransa haqq-ədalət və ümumilikdə hansısa azadlıqlar mövzusundan danışacaq ən son dövlət olmalıdır

R.HÜSEYNOVA

Uşaq hüquqlarının müdafiəsi sahəsində çevik mexanizm formalasdırılacaq

Dövlət başçısının Sərəncamı ilə "Uşaqlara dair Strategiyanın həyata keçirilməsi üzrə 2020-2025-ci illər üçün Fəaliyyət Planı"
Ölkəmizdə uşaqlara dövlət qayğısını daha bir təzahürüdür

Ölkəmizdə uşaqlara dövlət qayğısının gücləndirilməsi, uşaq problemlərinə vətəndaş cəmiyyəti qurumlarının diqqətinin artırılması və uşaqlarla bağlı demografik perspektivlərin müəyyənləşdirilməsi məqsədi ilə tədbirlər həyata keçirilir. Uşaqların xoşbəxt böyüməsi cəmiyyətin mənəvi-siyasi və sosial-iqtisadi inkişafının vacib meyarı və göstəricisidir.

Bu gün ölkəmizdə uşaq hüquqları sahəsində ən müasir qanunvericilik bazası formalasdılmışdır. Bütövlükde Azərbaycan qanunvericiliyi bütün vətəndaşlar kimi uşaqları da hüquq və azadlıqları üçün teminatları nəzərdə tutulur. Valideyn himayəsindən möhrum olmuş, əllil uşaqların, müxtəlif səbəblər nəticəsində yarasız həyat şəraitinə meruz qalan uşaqların müdafiəsinə gücləndirir. Azərbaycanda uşaq hüquq və azadlıqlarının qorunması istiqamətində onlarla qanun qəbul edilib və ölkəmiz beynəlxalq konvensiyalara qoşu-

lub.

Noyabrın 27-də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamı ilə "Uşaqlara dair Strategiyanın həyata keçirilməsi üzrə 2020-2025-ci illər üçün Fəaliyyət Planı"nın təsdiq edilməsi görülen işlərin davamıdır. "Uşaqlara dair Strategiyanın həyata keçirilməsi üzrə 2020-2025-ci illər üçün Fəaliyyət Planı" Azərbaycan Respublikasının Uşaqlara dair 2020-2030-cu illər üçün Strategiyası"nın təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2020-ci il 2 iyun tarixli 2073 nömrəli Sərəncamının 3.1-ci bəndinə uyğun olaraq hazırlanmışdır. Fəaliyyət Planının məqsədi uşaq hüquqlarının müdafiəsi sahəsində çevik institutional mexanizm formalasdırılmasından və aidiyəti dövlət orqanlarının qarşılıqlı fəaliyyətinin təmin edilməsindən ibarətdir. Fəaliyyət Planında pandemiya və digər fövqələde vəziyyətlər de nəzəre alınmaqla, uşaq hüquqlarının müdafiəsinə hərtərəfli yanaşma prinsipləri, xüsusi vəziyyətlərdə uşaqların bütün növ xidmətlərə təhlükəsiz çıxışında bərabərliyin təmin olunması məsələləri, xüsusilə Ermənistan-Azə-

baycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsindən əziziyət çəkmiş uşaqlara və onların ailələrinə sosial-psixoloji dəstək tədbirlərinin gücləndirilməsi öz əksini tapıb. Eyni zamanda, xarici ölkələrdə münaqişə qurbanı olmuş və daha sonra ölkəmizə qaytarılmış Azərbaycan Respublikası vətəndaşı olan uşaqların cəmiyyətə reinteqrasiyası istiqamətində də fəaliyyətin həyata keçirilməsi nəzerdə tutulub.

Bu gün ölkədə uşaqların üzləşdikləri problemlərin aradan qaldırılması diqqət mərkəzindədir. Bu problemlərin həll edilməsi bütövlükde uşaqlara olan qayğıdır. Çətin həyat şəraitində, baxımsız və səsiyal təhlükəli vəziyyətdə olan uşaqların aşkarlanması və onların sosial müdafiəsi, reabilitasiyası, cəmiyyətə integrasiyası sahəsində tədbirlərin həyata keçirilməsi, eyni zamanda, ölkəmizdə alternativ qayıxi xidmətlərinin inkişafı, həyatın bütün sahələrində uşaqlara qarşı zorakılığın qadağan olunması ilə bağlı qanunvericilik təkliflərinin işlənilməsi Fəaliyyət Planında xüsusi yer tutur. Uşaqlarda təhlükəsiz həyat fəaliyyəti, xüsusilə internet təhlükəsizliyi mədəniyyətinin formalas-

dırılması, eyni zamanda, informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının tədrisinin təkmilləşdirilməsi və bu sahədə biliklərin artırılması, yeniyetmələrin intellektual inkişafını stimullaşdırın layihələrin həyata keçirilməsi də diqqətdən kənardə qalmayıb. Uşaqların sağlam həyat tərəzinin və asude vaxtın təşkili istiqamətində tədbirlər həyata keçiriləcək. Təbii ki, uşaq sağlam, cəmiyyətə faydalı vətəndaş kimi böyüyərsə, ölkənin parlaq gələcəyi də bir o qədər inkişaf edər.

Ölkəmizdə uşaqlara, gənc və yeniyetmələrə göstərilən dövlət qayğısının artması və bu sahənin daim diqqət mərkəzində saxlanılması bu amala xidmət edir.

Erkən yaş dövründə uşaqların fiziki və eqli inkişafının təmin edilməsi, sağlam qidalanması istiqamətində tədbirlərin görülməsi, eləcə də uşaqların sağlam böyüməsi üçün göstərilən tibbi xidmətlərin keyfiyyətinin artırılması diqqətdə dayanan məsələrdən ki, onlar üçün geniş şərait yaradılıb. Uşaqların tibbi müayinə olunmaları, ərazaq təminatı və s. diqqət mərkəzindədir. Fəaliyyət Planında valideyn himayəsindən məhrum olmuş, baxım-

sız, sosial təhlükəli vəziyyətdə olan uşaqların sosial xidmətlərə elçatanlığının artırılması və sağlamlıq imkanları məhdud 18 yaş nadək uşaqların daha keyfiyyətli təhsilə təmin edilməsi də yer alıb. Təhsil, səhiyyə, sosial müdafiə, mədəniyyət və idman sahələrində bütün uşaqlar üçün bərabər imkanlar yaradılacaq. Dövlət qayğısına ehtiyaçı olan uşaqların hüquqlarını müdafiə etmək üçün müasir tələblərə uyğun dəstək xidmətləri təmin ediləcək.

Fəaliyyət Planında göstərilən tədbirlərin icrasına tələb olunan xərclər müvafiq illər üzrə Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsində aidiyəti icraçı dövlət orqanları (qurumları) üçün nəzərdə tutulmuş vəsait, bündən kənarın vəsait, qrantlar, habelə qanunla qadağan olunmayan digər mənbələr hesabına maliyyələşdiriləcəkdir. Əlbəttə ki, ölkəmizdə uşaqların müdafiə sistemini gücləndirməsi istiqamətində ölkəmizdə ardiçil olaraq tədbirlərin həyata keçirilməsi onların sağlamlığına, xoşbəxt və firavan yaşamasına istiqamətlənib.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Qabil, get, qulağını kəs və tayqulaq ol!

Kəsəcəklər ki, "liderlərinin" adı bəndnamə çıxmasın - əsas məsələ qulağını kəsməsidir!

İndi isə söhbət sözügedən birgə bəyanatda Əli Kərimlinin adının olmamasından və onun xaricdəki klaviatura "qəhrəmanlarının" hansı səbəbdən özlərinə əqətmalarından, narahat olmalarından gedir. Məsələn, Əli Kərimlinin söyüş və təhqir maşını hesab edilən Qabil Məmmədov adlı bir gerçək gedədən. Deməli, gedələğin bütün element və özəllişlərini özündə birləşdirən ünsür gecəgündüz, saatlarla "skipe" qarşısında oturub hakimiyəti, dövlət başçısını, xalqı, milleti təhqir etməkle məşğul olur və həyəticəsinə Qarabağı azad edə bilməyəcəyi ətrafinda "vedlər" verirdi. Hətta nəinki Qarabağın, bir rayonunun belə düşməndən azad olunacağı təqdirdə, qulağını kəsəcəyinə də söz vermişdi, özü də söyüşlə! Qabil Məmmədov yayılmış videogörüntüsündə açıq-əşkar deyir ki, qulağını kəsməsə, tayqulaq gəzməsə köpək oğludur! Əlbəttə, bu fikirləri ona dedizdirənlərin bir qanadı Qərbin erməni lobbisinin destəkləri olsa da, digər tərəfinin həmin dairelərə işlədiyi dəfələrlə sübata yetirilən AXCP sedri Əli Kərimli olub. İndi isə qalır Qabil adlı gedənin qulağının birini kəsməsinə - ucuz həyatının qalan hissəsini tək-qulaq yaşaması məsələsinə, el dili ilə desək, "kopooğlu" damğasını daşımamaq üçün verdiyi vədini yerinə yetirməsinə.

İndi özü bilər, ya özü-öz qulağıni kəsəcək, yoxsa Əli Kərimlinin xaricdəki erməni lobbisindən pul kəsən adamları Qabilin qulağını kəsəcəklər ki, "liderlərinin" adı bəndnamə çıxmasın. Yoxsa el-aləm də car çəker ki, bəs Əli Kərimlinin adımı qulağını kəsəcəyinə söz vermişdi, özü də söyüşlə! Qabil Məmmədov yayılmış videogörüntüsündə açıq-əşkar deyir ki, qulağını kəsməsə, tayqulaq gəzməsə köpək oğludur! Əlbəttə, bu fikirləri ona dedizdirənlərin bir qanadı Qərbin erməni lobbisinin destəkləri olsa da, digər tərəfinin həmin dairelərə işlədiyi dəfələrlə sübata yetirilən AXCP sedri Əli Kərimli olub. İndi isə qalır Qabil adlı gedənin qulağının birini kəsməsinə - ucuz həyatının qalan hissəsini tək-qulaq yaşaması məsələsinə, el dili ilə desək, "kopooğlu" damğasını daşımamaq üçün verdiyi vədini yerinə yetirməsinə.

İndi özü bilər, ya özü-öz qulağı-

ni kəsəcək, yoxsa Əli Kərimlinin xaricdəki erməni lobbisindən pul kəsən adamları Qabilin qulağını kəsəcəklər ki, "liderlərinin" adı bəndnamə çıxmasın. Yoxsa el-aləm də car çəker ki, bəs Əli Kərimlinin adımı qulağını kəsəcəyinə söz vermişdi, amma kəsmədi-filan.

**Arzu edirdilər ki,
torpaqlarımız illərlə işğaldə,
erməni vəhşilərinin xalqımıza
qarşı törətdikləri qanlı
əməlləri qisassız qalsın**

He, onu da nəticə çıxararaq qeyd edə bilərəm ki, əslində, özlərinə illər boyu xalqdan təcrid eden, xalqdan yalnız öz çirkin, xəyanətkar məqsədləri naminə istifadə etmək üçün başda Əli Kərimli olmaqla, onun xaricdəki söyüş maşınları Qarabağın düşmən işğalından azad olunmamasını arzu edirdilər. Arzu edirdilər ki, torpaqlarımız illərlə işğaldə, erməni vəhşilərinin xalqımıza qarşı törətdikləri qanlı əməlləri qisassız qalsın, onlar da bu məsələnin üzərində spekulyasiyalara yol verməklə haki-

miyyətə qarşı çıxışlar edib, erməni dəyirmanına su töksünler. Amma alınmadı, arzuları qaldı bir yerlərində. Artıq Qarabağımız da azaddır, düşmən də mehv olub!

Yeri gəlmışkən, daha bir boyunyوغun gədə baresində də xatırlatma etməyin tam yeri və zamanıdır. Növbəti gədə isə Vidadi İsləməndərli dir...

**Sözündən qaçanın
adını xalq verir**

Məhz o, ağızının suyunu sağa-səpə-səpə sosial şəbəkələrə Azərbaycan dövləti və xalqı əleyhinə boğazını yırtanda demişdi ki, əger Fransa Qarabağ məsələsində Azərbaycana qarşı silah çevirərsə, o da öz silahını götürüb Fransa tərefində döyüşəcək. Yədi-nizdadırmı hemin ifadələr? Yəqin ki, bir çoxları bunu görüb. İndi bı-yursun çevirsin silahını Azərbaycan dövlətinə, Azərbaycan Ordu-suna terəf, görek necə çevirir. Bax, budur onların murdar və xəyanətkar sifətləri.

Sonda isə daha bir xatırlatma etmək yerinə düşərdi. Əger Əli Kərimlinin söyüş maşını vəzifəsini icra edən Qabil Məmmədov qulağını kəsməsə, onda nəinki "kopooğlu" adını tüküsüz peysərində gəzdirmeli olacaq, həm də ona başqa bir ad da qoyacaqlar. Cünki sözündən qaçanın adını xalq verir. Məsələn, növbəti dəfə sosial şəbəkələrə çıxanda və həyəszliq edəndə, adının qarşısına özünün və etdiyi ifadəni və xalqın qoyduğu ifadəni əlavə etməlidir. Ancaq çətin ki, Qabil qulağını kəsə. Ona görə də bəri başdan "kopooğlu" ifadəsinə pərcimləməlidir adının qarşısına, bunu isə biz demirik, her kəş şahiddir ki, özü deyib!

Rövşən RƏSULOV

Azərbaycanda 3712 nəfər COVID-19-a yoluxdu, 35 nəfər vəfat edib

Azərbaycan Respublikasında koronavirus (COVID-19) infeksiyasına 3712 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb, 1359 nəfər müalicə olunaraq sağalıb və evə buraxılıb. Nazirlər Kabinetin yanında Operativ Qərargahdan SIAYA verilən məlumatə görə, COVID-19 üçün götürülən analiz nümunələri müsbət çıxmış 35 nəfər vəfat edib. İndiyədək ölkədə ümumiyyətde 109 813 nəfərin koronavirus infeksiyası faktı müəyyən edilib, onlardan 69 931 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 1 291 nəfər vəfat edib, aktiv xəstə sayı 38 591 nəfərdir. Son sutka ərzində yeni yoluxma hallarının müəyyənləşdirilməsi ilə əlaqədər 16 402, ötən müddət ərzində isə ümumilikdə 1 682 234 test aparılıb.

Ermenistan daha 34 itkisini açıqladı

Ermənistan mühərbi dövründəki 34 itkisini açıqlayıb. SİA Ermənistan KİV-ə istinadən xəbər verir ki, düşmən tərəf bu gün itkilerinin bir hissəsini də elan edib. 34 soyadın yer aldığı yeni siyahida 2000 və 2001-ci il təvəllüdü şəxslər üstünlük təşkil edir.

"Azərbaycan və Rusiya qalib oldu, başqa qalib yoxdur"

İqor Korotçenko: "Fransa və ABŞ-in Rusiya ilə Azərbaycana qarşı Qarabağla bağlı razılaşmanı pozmaq cəhdləri yalnız onların geosiyasi məglubiyyəti faktını gücləndirir"

Moscow-baku.ru saytı Fransa Senatının qəbul etdiyi və Azərbaycan ərazilərində terrorçu "dövlət"i tanımağa çağırın və beynəlxalq hüququ ayaqlayan qərarı haqqda Rusiyanın nüfuzlu hərbi-siyasi eksperti, "Milli Müdafiə" jurnalının baş redaktoru İqor Korotçenko-nun geniş fikirlərini dərc edib. Həmin məqaləni oxucularımıza təqdim edirik.

2 gün əvvəl Fransa Senati, ölkə hökumətini "Dağılıq Qarabağ"ı müstəqil bir dövlət kimi tanımağa çağırın bir qərar qəbul etdi. Sənəddə deyilir: "Senat Fransa hökumətini "Dağılıq Qarabağ Respublikası"nı tanımağa və bu tanınmadan daimi bir sülhün bərqərar olması üçün danışqlar vasitəsi kimi istifadə etməye çağırır".

Qətnamə məsləhət xarakterlidir və heç bir hüquqi qüvvəyə malik deyil. Amma maraqlıdır- qətnaməni şəhər edən Fransa Dövlət Kətibi Jean-Baptiste Lemoine Qarabağın bərəfəli tanınmasının heç kimə fayda verməyəcəyini və vasitəciliq səyləri göstərməyəcəyini söylədi. Lemoine, ATƏT-in Minsk qrupunun üzvü olan Fransanın münaqişə tərəfləri tərəfindən 9 noyabrda əldə edilmiş atəşkes razılışmasının həyata keçirilməsinin tərəfdarı olduğunu xatırlatdı.

Azərbaycan Prezident Administrasiyasına görə, bu qətnamə dar siyasi ambisiyalar üçün qəbul edilmiş "kağız parçası" dan başqa bir şey deyil. Bu, BMT Təhlükəsizlik Şurasının daimi üzvü, hemçinin Minsk Qrupunun da həmsədri olan Fransanın beynəlxalq hüququ, BMT Nizamnaməsini və BMTŞ-nin müvafiq qətnamələrini kobud şəkildə pozmasıdır. PA-da qeyd ediblər ki, bu, Fransanın TŞ daimi üzvü kimi missiyası və fəaliyyətinin məqsədləri ilə bağlı ciddi suallar doğurur.

Xatırladaq ki, "Dağılıq Qarabağ" nəinki başqa ölkələr, heç Ermənistən özü tərəfindən də tanınmır. Rusiya Prezidenti Vladimir Putin Dağılıq Qarabağ zonası və ona bitişik 7 rayonun Azərbaycan əraziləsi olduğunu dəfələrlə

vurgulamışdır.

Fransa Senatının qərarını politoloq, "Milli Müdafiə" jurnalının baş redaktoru İqor Korotçenko "Moskva-Bakı"-ya bele şəhər edib: "Fransadakı erməni lobisi kifayət qədər tesirli və maddi cəhətdən bacarıqlıdır, bu səbəbdən bu qətnamə qəbul edildi. Və burada, Fransız deputatlar tərəfindən yalnız siyasi lobbi deyil, açıq-aşkar siyasi korrupsiya da mövcuddur. Bu, Makronun Ermənistənən baş nazirini hakimiyətdə saxlamağa çalışmaq üçün Paşinyan təslim oldu. Heç bir şəkildə DQR olmayacaq, Azərbaycan dövləti çərçivəsində Qarabağın dağılıq hissəsində ermənilərin mədəni muxtarriyyəti olacaq. Bu səbəbdən, bəzi siyasi hərəkətlər tamamilə səhvdir, heç nəyə səbəb olmayaçaq və heç nəyə təsir etmeyecek.

Fransa öz ambisiyalarını özündə saxlaya biler, heç kimə lazımdır. Ancaq Fransa Azərbaycanda kii işinə bu şəkilde zərbə vura bilər. Aydın məsələdir ki, bu cür məzhebələr Bakının reaksiyası olmadan qalmamalıdır. Azərbaycan hörmətəliyiq bir ölkədir və ona qarşı bu cür davranış Fransa üçün Azərbaycanda müəyyən iqtisadi itkiyələr nəticələnə bilər.

Bundan elə, Fransa bir dəha ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrlərindən biri olmaq üçün mənəvi və qanuni hüququnu itiridiyi sübut etdi. Digər tərəfdən, Minsk qrupu indi nəyəsə təsir edirmi? Rusiyalı sülhəmərlilər Qarabağdadır. Rusiya Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü təsdiqlədi və ona hörmət edir.

Parisin bu hərəketi Moskva tərəfindən necə qəbul ediləcək? Kimse yersiz davranışa, reaksiya verməyin nə faydası var? Seçkilərde iştirak etmək üçün xarici dövlətlərdən pul alan keçmiş Fransa Prezidenti Nikola Sarkozinin mühakimə olunduğunu bilirik. Fransada belə bir siyasi korupsiya faktları var. Ancaq fransızlara bu deputatları bu işlərə cəlb edənlərin kimlər olduğunu və onların məsuliyyətsiz davranışlarını göstərmək lazımdır. Əger qətnamə məhərabedən əvvəl qəbul olunsaydı, birtəhər diqqət çəkərdi. Ancaq indi fransız deputatlar istəsələr bu kağızı sadəcə özlərindən asa və onuna gəzə bilərlər.

Moskva son həftələrdə dəfələrlə Fransa və ABŞ-in Qarabağla bağlı imzalanmış bəyanatla əlaqəli bir şəkildə qeyri-adəkvat davranışlarına diqqət çəkdi. Paris və Vaşinqtonla əlaqəli açıqlamalar var idi. Ermənilər Fransa üçün bu qədər ezzidirlər, Paşinyan siyasi karyerasını bitirse və hebs edilməsə, Makron onu Fransada-

baycanın hərbi qələbə amili hər şeyi öz yerinə qoydu. Buna görə, Fransanın etməyə çalıştığı hər şey mənasız dalğalanmaqdır.

Fransa indi Dağılıq Qarabağın statusu məsələsini təbliğ edərək Qarabağdakı erməni əhalisine humanitar yardım göstərir. Paris Azərbaycan ərazisindən kənarda qalan erməni minalarının zərərsizləşdirilməsi üçün istekhamçılara pul ayırsa daha yaxşı olar. O zaman Paris konstruktiv bir rol oynayacaqdı, lakin hələlik yalnız təhrikçi rolunu oynayır.

Çox yaxşı başa düşürük ki, Parisin yola düşən qatarə tullanmaq cəhdleri heç bir nəticə verməyib. Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bərpa edildi, üçtərəfli razılışma ile təsdiqləndi, Paşinyan təslim oldu. Heç bir şəkildə DQR olmayacaq, Azərbaycan dövləti çərçivəsində Qarabağın dağılıq hissəsində ermənilərin mədəni muxtarriyyəti olacaq. Bu səbəbdən, bəzi siyasi hərəkətlər tamamilə səhvdir, heç nəyə səbəb olmayaçaq və heç nəyə təsir etmeyecek.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu

Yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fonduñun maliyyə dəstəyi ilə "Ermənistan-Azərbaycan, Dağılıq Qarabağ münaqişəsi haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb.

kı erməni diasporu üzrə məsləhətçisi kimi götürsün, ya da Parisdə sürgündə olan "DQR" hökumətini yaratsınlar. Hamısı gülməli və axmaqdır.

Bu qətnamə ilə Fransa bütün Qərbi tamamilə nüfuzdan saldı. Həm Fransa, həm də ABŞ Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıdığını və gərginləşmə dövründə Ermənistəni da müdafiə etməyə başladığımızı söylədilər. Əvvəldən qərəzli münasibət görüldü. Qərb öz kuklasını Yerevanda həkimiyətə gətirdi. Sonra gördükrimiz- Makronun Paşinyanla ortaq siyasi rəqsələri, Parisdə qarşılıqlı qucaqlaşmalar. Məşhur selfini xatırlayı.

Azərbaycanın qələbəsi yeni siyasi reallıqlar yaratdı. Fransa və ABŞ-in Rusiyaya qarşı çıxaraq razılışmanı pozmaq və oyun oynamaq cəhdleri yalnız onların geopolitik məglubiyətlərini artırır, bütün bu cəhdler ugursuzluğa məhkumdur. Oyun artıq oynamışdır. Mənə elə gəlir ki, Paris bu yeni reallığı hələ dərk etməmişdi və ya Senat deputatları o qədər siyasi ittihadlara məruz qalmışdır ki, bu "möhtəşəm" qətnaməyə səs verməyə bilməzdilər.

Bu payızda formalasın və Rusiyanın vasitəciliyi ile Qarabağla bağlı üçtərəfli Bəyanatın tarixi imzalanması ilə sona çatan Qarabağ etrafında veziyət, Qərbin tamamilə itirdiyi Rusiya ilə Qərb arasında geosiyasi bir döyüşə çevrildi. Vasitəçi olaraq öz xidmətlərini Azərbaycana və Ermənistənə təklif edən Rusiya bu veziyəti geosiyasi cəhdən qazandı. Azərbaycan qazandı, Rusiya qazandı. Başqa qalib yoxdur.

İndi bir daha Qərbin beynəlxalq hüquqa hörmətsizliyini, Qərbin həqiqi simasını görürük. Ancaq bu artıq heç kimi təəccübləndirmir. Demokratianın bir menfi tərefi var. Bu tərefi həm Yerevanada, həm də Parisdə görürük.

Fransa, Makronun siyasi səhvləri üzündən dünya sehnəsində zəif bir oyunçu halına geldi. Son aylardaki onun bütün ritorikaları Parisin bir sıra əhəmiyyətli diplo-

matik uğursuzluqlara məruz qalmasına səbəb oldu. Bu isə ölkənin nüfuzuna və iqtisadiyyatına təsir etdi. Makronun özünü Avropa İttifaqının lideri və beynəlxalq miqyasda bir siyasetçi kimi göstərmək cəhdəri siyasi bir fiasco ilə sona çatdı.

Azərbaycandakı hakimiyət sisteminin bəzi Avropa ölkələrini qırçıqlandırdığını bilirik, çünkü Bakı xaricdən maliyyələşən QHT-lərin fəaliyyətinə çox sərt mehdudiyyətlər qoyaraq ölkədə 5-ci kolonun fəaliyyətə göstərməsinə imkan vermədən müstəsnə olaraq milli məraqqlarını qoruyur. Azərbaycan suverenliyini aydın və ardıcıl şəkildə müdafiə edir. Bunun əvəzinə Azərbaycanda "demokratianın pozulduğunu" eşidirik. Ancaq demokratiya Yerevanda və ya Parisdə "qələbe çalır". Baxın, dövlətin 3-cü şəxsinin- parlamentin spikeri Ararat Mirzoyanın- İrəvanın mərkəzində sözün əsl mənasında linç edilməsinə heç bir Qərb liderinin heç bir ictimai reaksiyası olmadı. Bu, Qərb demokratiyasının üzüdür. Və erməni demokratiyasının əsil üzüdür. Ermənistanda silahlı izdiham Baş nazirin iqamətgahını dağıtdı. Bu nədir, demokratiyadır? Yox. Bunlar artıq heç kimin təəccübənləndirmədiyi ikili standartlardır. Bu müasir dünyadır. Azərbaycan indi sadəcə düşmənlərini və dostlarını daha yaxşı görecəkdir.

Buna görə də, Fransa vəzifətə heç bir şəkildə təsir göstərə biləcəkdir. Nikol Paşinyanın Qarabağın statusu məsələsini irəli aparmaq cəhdleri də ugursuzluğa məhkumdur. Fransa Ermənistənə Baş Nazirinə hakimiyətdə qalaçığına dair yalan ümidi verməyə çalışır. Əminəm ki, Qarabağla bağlı üçtərəfli razılışma həyata keçiriləcək və Paşinyanın siyasi karyerası bitəcək. Ona tam müddətində indiki yerində oturmayıacaq. Erkən seçkilər olacaq və ya Ermənistən heç vaxt çıxa bilməyəcəyi uğuruma sürüklənəcək".

**Müəllif: Nana Xoşteriya
Tərcümə: Elçin Bayramlı**

SəS

30 Noyabr Beynəlxalq İnformasiya Təhlükəsizliyi Günüdür

Beynəlxalq İnformasiya Təhlükəsizliyi Günü 1988-ci ilin 30 noyabından qeyd olunur. Məhz həmin ilin noyabrndan universitetlər, elmi-tədqiqat institutları və hərbi idarələr də daxil olmaqla, AR-PANET-in minlərlə qovşağıni sıradan çıxaran ilk kompyuter virusu meydana gəldi və nəhəng itkilərə səbəb oldu. Yaradıcısının adı ilə Morris "soxulcanı" adlandırılan bu virusun vurdugu ziyan, təxminən, 100 milyon dollar həcmində qiymətləndirilmişdir. Morris "soxulcanı" göstərdi ki, informasiya təhlükəsizliyi, həqiqətən də, çox ciddi məsələdir və insanlar tərəfindən böyük səylər və müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsini tələb edir.

Buna görə də, dünya ictimaiyyəti informasiya təhlükəsizliyinin təmin edilmesine kompleks yanaşmanın zəruriliyi haqqında ciddi düşünməyə başladı. Həmin vaxtdan bəri informasiya texnologiyaları, təbii olaraq, informasiya cəmiyyəti inkişaf etdirikcə, bu problem dəha da aktuallaşır. Bunları əsas tutaraq, 1988-ci ilde Kompyuter Avadanlığı üzrə Amerika Assosiasiyası 30 noyabri Beynəlxalq İnformasiya Təhlükəsizliyi günü elan etdi. Bütün dünyada olduğu kimi, Azərbaycanda da bu gün qeyd olunur.

İnformasiya-kommunikasiya texnologiyaları hər bir ölkənin sosial-iqtisadi həyatına geniş nüfuz etdiyindən, müstəqil Azərbaycanın qarşısında duran mühüm vəzifələrdən biri də, məhz qlobal informasiya məkanında layıqli yer tutması və inteqrasiyası idid. Ölkəmiz haqqında dünyaya dolğun məlumatların çatdırılmasında xüsusi rola malik olan bu sahəyə Ulu Önder Heydər Əliyevin ayrdığı diqqətin məntiqi nəticəsidir ki, Onun Sərəncamı ilə təsdiqlənən "İnformasiya və Kommunikasiya Texnolo-

giyaları üzrə Milli Strategiya" qarşıya qoyulan məqsədlərə çatmaq üçün geniş yollar açmış oldu. Milli strategiya rabiṭə və informasiya texnologiyaları sahəsində kompleks tədbirlərin həyata keçirilməsində, bu sahənin qanunvericilik bazasının gücləndirilməsində əhəmiyyətli rol oynadı.

Ulu Önder Heydər Əliyevin siyasetini uğurla davam etdirən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev, ölkəmizin bütün sahələrinə olduğunu kimi, informasiya-kommunikasiya texnologiyaları sahəsinin inkişafına da önem verər, bu sahənin inkişafına yönəlmış dövlət proqramları və zeruri isləhatları həyata keçirməye başladı. Həyata keçirilən dövlət siyasetinin keyfiyyətə yeni mərhələyə qədəm qoyduğunu göstərən "Azərbaycan Respublikasında rabitə və informasiya texnologiyalarının inkişafı üzrə 2010-2012-ci illər üçün Dövlət Proqramının (Elektron Azərbaycan)" təsdiq edilməsi haqqında ölkə başçısının məlum Sərəncamı milli strategiyanın ireli gələn vəzifələrin yerinə yetirilməsi, respublikanın informasiya cəmiyyətinə keçidinin təmin edilməsi baxımından əhəmiyyətli rol oynadı. Görülən işlərin məntiqi olaraq, artıq ölkəmizdə elektron hökumətin yaradılması, informasiya təhlükəsizliyi və digər məsələlərin həlli istiqamətində mühüm addımlar atılıb. Prezident İlham Əliyevin "Dövlət orqanlarının elektron xidmətlər göstərməsinin təşkili sahəsində bəzi tədbirlər haqqında" Fərmanı ölkəmizdə, neinkı elektron hökumətin inkişafı, həm də korrupsiyaya qarşı mübarizənin daha da gücləndirilməsində mü hüüm rol oynadı. Təbii ki, elektron xidmətlər, eyni zamanda, korupsiya hallarının qarşısının alınması və şəffaflığın təmin edilməsini effektiv vasitələrindən biri kimi qiymətləndirilir. Bu gün əbəs deyil ki, İKT respublikada korupsiya ilə mübarizə, cəmiyyətdə şəffaflığın və demokratianın inkişaf etdirilməsi üçün əlverişli vasitə olaraq qəbul edilir. Ölkədə "Elektron hökumət" portalı fəaliyyət göstərir və bu portala qoşulmuş dövlət qurumlarının elektron xidmətlərinin "bir pəncərə" prinsipi əsasında əhaliyə təqdimi də görülən işlərin məntiqi davamıdır. Bütün bunlarla yanaşı, vətəndaşlara xidmətlərin daha keyfiyyətli, rahat, vahid məkandan və müasir innovasiyaları tətbiq etməklə həyata keçirilməsi məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının

Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi və onun tabeliyində "ASAN xidmət" mərkəzləri yaradıldı ki, bu da, qısa müddətə özünü doğrultdu. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyində Azərbaycanda informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqinin prioritət elan olunması, 2008-ci ilde "Azərbaycanda kosmik sənayenin yaradılması və telekommunikasiya peyklerinin orbitə çıxarılması", 2009-cu ildə ölkədə "Kosmik sənayenin yaradılması və inkişafı üzrə Dövlət Proqramının təsdiq edilməsi haqqında" Prezident İlham Əliyevin sərəncamları bu sahənin inkişafına dövlət səviyyəsində göstərilən diqqətin əyani sübutudur.

Azərbaycan, Avropa və Amerika mütəxəssislərinin birge səyərinin nəticəsi olan, amma Azərbaycan adı ilə əsərəyə gələn, Azərbaycan bayrağının təsviri ilə kosmosa göndərilen "Azərspace-1" telekommunikasiya peyklerinin orbitə çıxarıl-

ması ölkəmizin daha bir nailiyyəti kimi tarixə düşdü. Ötən müddətə uğur əldə edilib. 2014-cü ildən "Azərspace-1" peyki vasitəsilə Azərbaycanın bütün televiziya və radio kanalları keyfiyyətli yayımı başlayıb. Həmçinin, tələb və rəqabətin artması, peyk tutumlarının bazar qiymətlərinə uyğun təklif olunması "Azərspace-1" peykinin əhəmətli regionlarda əməkdaşlığı gücləndirməyə, eləcə də Livan, Əfqan və Ərəb bazarında fəaliyyət göstərməsinə şərait yaradıb. Həzirdə "Azərspace -1" peyki vasitəsilə Azərbaycan, türk, ingilis, gürçü, fars, əfqan və digər dillərdə yüzden artıq televiziya kanalı yayımlanır. "Azərspace-1" peyki regionda Kifayət qədər tanınır. Hazırda "Azərspace-1" peykinin resurslarının 60 faizdən çoxu kommersiya yönümlü istifadədədir. Azərbaycanın müdafiə və hərbi potensialının gücləndirilməsi işində "Azərsky" peykinin de xüsusi rolu vardır. Ölkəmizi daha böyük uğurlar gözləyir. Peyclərin orbitə çıxarılması Azərbaycanda kosmik sənayenin inkişafında uğulu addımlardır. Dövlət başçısının qeyd etdiyi kimi, Azərbaycan, qısa müddət ərzində, dünyadan kosmik klubunu dəyərləi üzvüne çevrilibdir. İnformasiya-kommunikasiya texnologiyalarının inkişafı uğurlu gələcəyimizin təminatıdır. Dövlət başçısı tərefindən Azərbaycanda ən qabaqcıl texnologiyaların tətbiq edilməsi, əhaliyə yüksək keyfiyyətli xidmətlərin göstərilməsi, cəmiyyətdə informasiya texnologiyalarından istifadəyə əlverişli şəraitin yaradılması üçün məqsədyönlü işlər, davamlı olaraq, həyata keçirilir.

Zümrüd BAYRAMOVA

Edmon Marukyan: "Ermənistan hakimiyyəti hələ də yalan danışır"

Partiya sədri xatırladı ki, müharibə başlamazdan əvvəl də yalanlar eşidildi, müharibə zamanı da, bu gün parlament tribunasında yalanlar eşidilir.

Müharibə başladığı zaman, 27 sentyabrda parlamentin fövqəladə iclası zamanı Paşinyan dedi ki, Dağlıq Qarabağı muxtar bölge kimi qəbul etməyə razı olsaq, o zaman müharibəni dayandırıb bu məsələni həll edə bilərik", deyə o xatırladıb.

Xatırladaq ki, Ermənistanın baş naziri müharibə başlamazdan əvvəl heç bir siyasi qüvvə ilə bu mövzuda müzakirələr aparmayıb. Edmon Marukyanın sözlərinə görə, iyul toqquşmaları zamanı onlara elə bir hərbi potensiala sahib olduları barədə bildirilib ki, guya onları meğlub etmek mümkin deyil. O, həmçinin 30 mart 2019-cu il tarixində Müdafiə naziри David Tonoyanın dediklərinə də diqqət çəkib və onun, "yeni

müharibə yeni ərazilər deməkdir" fikrini də xatırladaraq, bunun da aldadıcı olduğunu diqqətə çatdırıb.

Partiya sədrinin sözlərinə görə, müharibədən sonra məlum olub ki, Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi müharibənin üçüncü günü Paşinyana müharibəni davam etdirə bilməyə cəklərini bildirib, amma baş nazir bu mövzuda da heç bir müzakirə aparmayıb. O, 11 oktyabr tarixində parlamentdə narahatlıqlarını Paşinyana bildirdikləri zaman da Paşinyanın konkret planlar təqdim etmədiyi, əksinə, mübarizəyə çağırıldığını diqqətə çatdırıb. "Baş nazirdən müharibədə gələcək planlar barədə soruşulduqda, o partizan müharibəsi planlaşdırıldığı cavabı ni verib. Təsəvvür edin ki, 21-ci əsrde ali baş komandanın cavabı budur", deyə Edmon Marukyan bildirib.

Inam Hacıyev

Bakı-Xirdalan-Sumqayıt qatarı yenidən xəttə buraxılır

Xirdalan dairəsində yerləşən dəmir yolu körpüsündə tikinti işləri yenənəşib. Bu barədə SIA-yə "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-dən bildirilib. Məlumatda deyilir ki, artıq körpüdə təhlükəsizliklə bağlı zəruri sınaq tədbirləri görülür. Yaxın günlərdə Bakı-Xirdalan-Sumqayıt istiqamətində qatarların hərəkətinin bərpa edilməsi planlaşdırılır. Dəqiq tarixlə bağlı ictmayıyyətə ətraflı məlumat veriləcək.

Belarus Ukraynaya nota Verdi: Səbəb?

Belarus Respublikası Ukraynaya nota verib. SIA xəbər verir ki, bu barədə Belarus Xarici İşlər Nazirliyi məlumat yayıb. Ukraynanın Belarusdakı səfəri İgor Kizimma XİN-ə çağırılırlaş xəbərdarlıq edilib. Buna səbəb Kiyevdə Belarus hökumətinə qarşı keçirilən etiraz aksiyasıdır. Notada Ukraynada olan Belarus Səfirliyinin təhlükəsizliyin təmin edilməsi, 1961-ci il Vyana konvensiyasına hörmət edilməsinin vacibliyi vurğulanıb.

"Radikal qruplar səfirlilik binası ətrafında qanunsuz nümayiş keçirir, vəzifəmizi yerinə yetirməyə mane olmaqla yanaşı orada çalışan əməkdaşlarımızın, onların ailələrinin həyatlarını təhlükəyə atırlar", deyə Belarus XİN açıqlamasında qeyd edib.

"Ermənistan hakimiyyəti əvvəl də, müharibə zamanı da yalan danışır və bu gün qədər də yalan danışmağa davam edir." SIA Ermənistana məxsus armenianreport.com saytında yayımlanan məlumatla istinadən xəbər verir ki, bu sözləri "Maarifləmiş Ermənistan" partiyasının sədri, parlamentdəki fraksiyasının rəhbəri Edmon Marukyan bunu Ermənistan Hərbi Məclisinin növbədən kənar iclasında "Hərbi vəzifətin lağıvi haqqında" qanun layihəsinin müzakirəsi zamanı söyləyib.

Nikolun quldurları və onların xain ağası

Xalqını rüsvay edən, təlxək hərəkətləri, uyğunsuz davranışları ve ifadələri ilə özünü də lağ hədəfinə çevirən, özü və ətrafini, eləcə də təmsil etdiyi xalqı, dövləti alçaldıcı təslimcilik sənədinə imza atmaqla aşağılayan Nikol Paşinyan baş naziri olduğu ölkəsindən nəinki tamamilə nüfuzdan düşüb, hətta ona olan nifret tamamilə yüksəlib və ən pik həddə çatıb. Təbii ki, belə olan şəraitdə kürsüsünü itirmək təhlükəsini hamidən yaxşı elə baş nazirin özü başa düşür. Çünkü, belə şəraitdə istifadə edərək çevrilişi reallaşdırıb və adını da demokratik inqilab qoyub hakimiyyəti zəbt edən elə özü olub.

Vəziyyətinin hədsiz dərəcədə acınaçılı, hakimiyyətinin tükdən asılı vəziyyətdə olduğunu çox aydın şəkildə dərk edən erməni baş nazir imitasiya etməye çalışır ki, guya öz işini normal şəkildə davam etdirir və guya belə de olmalı olmuş. Məglubiyyətlərini qəbul edən və Dağlıq Qarabağ mühəribəsində, döyüdə məğlubiyyətini rəsmiləşdirən Nikol Paşinyan hökuməti və oturduğu yeri qurtarmaq üçün yeni bir plan həyata keçirməyə başlayıb. Bu manipulyator indi də iş adamları ilə görüşü gündəmə gətirir. Kapitulyasiya sənədində imza atan baş nazir hərbi sənayenin inkişafı üçün utanmadan təlimat verir. Təbii ki, bu gözdən pərdə asmaqdan başqa bir şey deyil və Nikol erməni cəmiyyətinin gözündən pərdə asır. Özü də bu pərdəni bir komuflaj kimi istifade etməyi nəzərdə tutur. Təsəvvür edək ki, dövlət tərəfindən mərmisiz hərbi təyyarənin alınması üçün 130 milyon dollar ayrılan rehber, bu gün hərbi sənayenin inkişafı barədə danışır. Çəkinmədən, xəcalet çəkmədən danışır. Bu bir növ ona bənzəyir ki, sadəcə olaraq, baş nazir, özünü baş nazir kimi hiss etmek üçün heç bir addımını əsirgəmir, guya dayanmaq istəmir, guya daim aktiv fəaliyyətdədir.

Məsələn, iki gün əvvəl Nikol Paşinyan Sənayeçilər və Sahibkarlar Birliyinin prezidenti Arsen Qəzaryan, "Alex" Holdingin qurucusu Samvel Aleksanyan, "Sovrano" şirkətinin sahibi Arman Sahakyan, "Spayka" şirkətinin sahibi David Qəzaryan və "Menu" qurucusu Vahan Kerobyan ilə görüşüb. Guya bu görüşlə-

rin ermənilər, erməni cəmiyyətinin maraqları üçün təşkil edildiyi görüntüsü yaradılır. Amma heç de belə deyil axı. Düzdür bu şirkət rəhbərləri erməni esillidirlər. Bunlar da öz vətənlərində yaşamaq maraqlarındadırlar. Amma, əlbətə ki, onları, həmin iş adamlarını ilk növbədə öz qazancları maraqlandırıb, Nikolun özü üçün nəzərdə tutduğu siyasi divident yox.

Yeri gəlmışken, bir neçə gündür Samvel Aleksanyan haqqında şayələ yayılb ki, Nikol Paşinyanın onu qorumaq üçün quldur dəstələri yaradıb. Hətta silah-sursat paylaşıdı barədə davamlı şayiələr yayılır. Maraqlıdır, ya siyaset adamı, dövlət başçısı, ya da biznesmen üçün, iş adamı üçün sursat və müdafiəçi qismində quldur dəstəsi nəyə lazımdır? Bunlar kimi, nəyi və nə üçün müdafiə etməyi planlaşdırırlar? Yaxud, kimdən müdafiə olunmaq nəzərdə tutulur? Ümumiyyətlə, ölkədə bu şəkildə dəstə yaradılması hansı məntiqə sışışır və bu qeyri-resmi dəstə yaratmaq, silahlandırmaq hansı təcrübədən götürülüb? Bu, Nikol Paşinyanın dünyaya sivil dövlət, demokratik ölkə, təhlükəsiz diyar kimi təqdim etmək istədiyi sivil ölkənin dırnaqarası "Ermənistanda modeli" hesab olunurmu?

Son kadrlardan da görünür ki, erməni baş nazir öz cangüdenlərini ehemmiyyəti dərəcədə artırıb. Yeni, Nikol Paşinyan, xalqın adından istifadə edərək hakimiyyəti elə keçirən, qamarlayan birinin qəflətən nəyə görə bu qədər cangüdənə ehtiyac duyması özü də çox düşündürdü. Əvvəla, bu qədər cangüdənə rəsmi

olaraq ehtiyac var idisə, yəni tələb olunurdusa, niyə əvvəldən bu qədər, bu sayda deyildi? Digər tərefdən, sual oluna bilər ki, niyə məhz meglubiyyətindən, ölkəsində insanların, erməni vətəndaşların ona qarşı qəzəbindən sonra mühafizəçisi sayı bu qədər artı? Təbii ki, bu Paşinyanın qorxusunu, kütənin tiziqindən ehtiyat etməsini təsdiq edir. Onu da təsdiq edir ki, Nikol aqressiv erməni kütənin əlinə keçəcəyi təqdirdə Mirzoyandan daha dəhşətli vəziyyətə salınacaqını da çox yaxşı bilir.

Bütün bunlarla yanaşı Paşinyana xatırlatmaq gərək ki, o hakimiyyətə güclə yox, guya ki, xalqın istəyi, könüllülüyü ilə gelmişdi. Guya kütə bir növ təkidlə Nikol Paşinyandən hakimiyyət kürsüsünü mənimseməsini xaiş etmişdi. Öz dili ilə deşək, guya yalvarmışdı da. İnsanlar arasında eli sariqli, beli çəntəli gəzərek ən sade bir vətəndaş imitasiyası yaradaraq hıylagərcəsinə dövlət çevrilişi edəndə bu küçə nümayışçisi mühafizəçilərə, silahlı quldurlara deyil, xalqa güvəndiyini imitasiya edirdi axı. İndi birdən nə oldu ki, mühafizəkar kimi təqdim etdiyi xalqdan özü mühafizə olunur və bunun üçün qeyri-resmi silahlıya ehtiyac duyur? Bu quldurlarla xaldan qorunan bir dırnaqarası "lider" heł de hakimiyyət xülyasındadır? Özü də xalqın hesabına guya əldə etdiyi hakimiyyətin xülyasında olmaq, həyəsi, erməni həyəsiğinin pik həddidir desək, yanılmarıq.

Inam Hacıyev

Erməni həyəsizliyi: evsiz gəldi, evlə getdi...

Rəfiqə

Azərbaycan Ordusu tərəfindən azad olunmuş torpaqlarımızı tərk edən erməni işgalçılara əllərinə keçən bütün əşyaları maşınlara yükləyib daşıyırlar. Hətta evsiz gəlib 30 ilə yaxın torpaqlarında, hazır evlərindən zorla çıxararaq yaşadıqları başqasının evlərini belə yerli-dibli çıxararaq yük maşınlarında Ermənistana aparırlar. Erməni vandalları təbii ki, bununla da öz xislətlərini nümayiş etdirirlər.

Hələ bu harasıdır! Abır-həyəsini itirmişlər hayalarını evdeki unitazlarda görək ikiellə ele yapışır aparırlar ki, körpə uşaqlarını belə yaddan çıxarırlar. Görünür, apardıqları unitazlar onlara getdikləri yerdə daha çox lazımlı olacaq. Bax, budur erməni vandallarının xisləti, üç üzü, həyəsizliyi. Hələ bu harasıdır.

Dünyaya özlərini əzabkeş kimi qələme verən ermənilər qaçaqça qədim Azərbaycan torpaqlarının fauna və florasını məhv etməyi, meşələrimizi yandırmağı da unutmadılar. Bu azmiş kimi, yaşadıqları ərazidə uzun illər istifadə etdikləri heyvanlara da qənim kəsildilər. Mal-qaranın bir qismini maşınlara yükləyən rəzil ermənilər yazıq eşşəklərə rəhm etməyərək qanlarına qeltən etdilər. Nədənsə maşında onlara yer tapmayaraq sözün əsl mənasında genosidə uğradılar. Yəqin fikirləşiblər ki, Ermənistanda uzunqulaqlardan çıxdur.

Bu yerdə Yerevanda baş verən həyəsizlik heç ölçüye gəl bilməz. Nece deyərlər "üzü...qırmızı". Bax, "Çıçəklənən Ermənistən" fraksiyasının deputati Naira Zöhrabyan kimi. Bu üzü ...qırmızı Naira Zöhrabyan deyir ki, "Ermənistən fəaliyyətdə olan hakimiyyəti Dağlıq Qarabağı "Türklerin qarşısında diz üstə qoyub" və istintaq komissiyaları müəyyən etməlidirlər ki, bu, neyin neticəsidir". Həmin bu həyəsizliğin o biri üzü olan deputatin sözlərinə görə, yaradılacaq istintaq komissiyaları bir çox suallara cavab tapmalıdır, o cümlədən, belə sualı ki, "bu məglubiyyət axmaqlığın, diletantlığın, yoxsa xəyanətin nəticəsidir? Üçtərəflı sənədlə ərazilərin təhvil verilməsi qrafiki nəzərdə tutulub. Bu, biabırçı qrafikdir. Biz, vətəni təhvil veririk". Bax yerdə nece deyərlər sıfətinin o biri üzünü göstərmək istəyirsən, ancaq bu exlaqsız, mənəviyyatsızların, yersiz gelib, yerli gelməsinə cavab verməlisən. Heç vaxt özümü emosional hesab etməmişəm, amma görəndə ki, Naira Zöhrabyan kimi üzü həyəsinin "bu Kəlbəcərə darvaza nəcə bağlanır, mən sizə min dəfə artıq nifret etdim. Siz, mənim vətənimi təhvil verdiniz" - deməsinə bütün "tərifli sözlər" yerində deyiləndir! Lap, əcəb eləmişəm! Ay qırmızı üz Nairi hansı vətəndən dəm vurursan? Kəlbəcər ne vaxtan sənin "aetənin" olub. Elə zənn etdin ki, o iyrənc "Karvəcar" adını qoymaqla hər şey qurtardı. Ay yazıq, rəzil, qorxaq və bədbəxtlər artıq her şey bitdi! O sən dediyin "biabırçı" 10 noyabrda imzalanan bəyanat tarixi - Qarabağı Azerbaycana qovuşdurən bəyanatdır! Çünkü Qarabağ Azerbaycandır! Ancaq birçə onu düz deyirsen "Ermənistən hökumətinin başçısı Paşinyan Azerbaycanla danişq aparmaq niyyətindən dəm vursa da, ancaq o, gülüş obyektinə çevrilər və yalnız ölkəni biabır etdi". Başqa cür də ola bilməzdi.

Ancaq onu deyək ki, nəsiniz, goreşənsiniz, qorxaqsınız, rəzilsiniz, amma terorrusunuz, işgalçınız, faşistiniz. Nəinki Kəlbəcər, heç bir qarış torpaqlarımız sizin olmayıb, olmayıacaq da! Artıq Qarabağ Azerbaycandır! və nidasını da noyabın 10-da Azerbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandanımız İlham Əliyev bir dəfəlik vurdu!!!

Ermənistanda etiraz aksiyaları davam edir

Hərbi qulluqçuların yaxınları Ermənistən Müdafiə Nazirliyinin binası qarşısında etiraz aksiyası keçirir. SIA Ermənistana məxsus armenianreport.com saytında yayımlanan məlumatla istinadən xəber verir ki, herbi qulluqçuların yaxınları 27 noyabr tarixində yenidən Ermənistən Müdafiə Nazirliyinin binası yaxınlığında etiraz aksiyasına toplaşıblar.

Məlumatda qeyd olunur ki, etirazçılar uşaqları orduda xidmət edən insanları onlara qoşulmağa çağırırlar. Etirazçılarından biri, "uşaqlarımızın hərbi eşşirlər eyni taleyi yaşamasını istəmir", deyib. Etirazçılar saat 15:00-da artıq Nazirlər Kabinetinin binası qarşısında toplaşıblar. "Dağlıq Qarabağda xidmət edən, herbi xidmətə çağırılanların valideynləri, bize qoşulun!", deyə şuarlar da səsləndirilir və məqsəd aksiyanın məqyasını daha da böyütmək olub.

Binanın yaxınlığında çox sayıda polis qüvvələri yerləşdirilib. Görünür, ne Ermənistən rəhbərliyi hərbi ailələrinə, yaxınlarına məhəə qoymır, ne də etirazçılar işgalçi ölkə hakimiyyətindən el çəkən deyil. Belə ki, mitinqlər, aksiyalar ne səngimək bilir, ne də yekunlaşmaq. Bütün bunlar isə erməni cəmiyyətinin naraziqliklarını həm ifadə, həm də təsdiq edir.

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) son hesabatına görə, 100 il əvvəl sperma sayı bir mililitrdə 100-120 milyon olduğu halda, həzirdə əksər kişilərdə bu rəqəm 15 milyona düşüb. Bu isə o deməkdir ki, hər 100 cütlükdən ən az 15-də sonsuzluq əlamətləri müşahidə edilir. Bəzi ölkələrdə bu rəqəm 30 faizdən çoxdur. Alımlar hesab edirlər ki, bu proses bütün dünyada ciddi demografik problemlər yaradacaq və problemi qarşısını almaq mümkün olmasa, bu tendensiya insan nəslinin tədricən kəsilməsi ilə nəticələnə bilər. Bəs bunun səbəbləri nədədir, problemi qarşısını necə almaq olar?

Sonsuzluğa səbəb olan faktorlar hansılardır?

Dövrümüzün bələsi hesab edilən sonsuzluğun yaranmasına bir çox səbəb göstərilir. Amma en çox ekoloji təsirlər - havanın, suyun, ətraf mühitin çirkiliyi və sünə qidalara əsas getirilir. Xüsusiət də kənd təsərrüfatında istifadə edilən dərmanlar, fabrik və zavod tullantılarının yaratdığı ekoloji çirkilik zamanla nəsilartırmadakı performansı təsir edir. Son illərdə sürətlə artan piylənmənin sonsuzluq nisbətlərinde de təsiri olduqdan danılmazdır. Həkimlər insan orqanızmında normal çəkidiq artıq hər 10 kilonun sonsuzluq riskini artırlığını deyirlər.

Kişilərdə sperma sayının sürətlə azalmasının səbəblərinə gəlince isə, araşdırmağa görə sigaret, alkoqol, narkotik, iqlim deyişiklikləri, sünə qidalanma, stress kimi faktorlar əsas səbəblərdir. Modern həyatın "təhfəsi" olan bir çox amillər insan fiziologiyasına ciddi təsir edir, bu təsir özünü da haçox nəsilartırmada bürüze verir. Bir çox qidalara tərkibində istifadə edilən bəzi hormonlar isə kişilərdə estrogen hormonuna çevrilərək ciddi formada sperma sayını azaldır.

ÜST-ün araşdırmasına görə, çox yaxın gelecekdə sünə mayalanma üsulu ilə doğulan körpələr normal yolla dünyaya gələn uşaqlardan çox olacaq. Qeyd edək ki, həzirdə dünyada sünə mayalanma ilə dünyaya gələn 6 milyondan çox insan var və bu rəqəm hər il xeyli artır.

Androloq: "Hər 10 cütlükdən azı 8-də problem kişilərə olur"

Rəsmi məlumatlara görə, Azərbaycanda yeni ailə quran cütlüklerin 13 faizi, qeyri-rəsmi məlumatara görə, 25 faizi sonsuzluq problemi ilə qarşılaşır. Azərbaycan ailələrində sonsuzluq probleminin əsas səbəbləri qadınlarda yumurtalıq, uşaqlıq borusu xəstilikləri, kişilərdə isə sperma zəifliyi hesab edilir. Ölkəmizdə boşanmaların əsas səbəblərindən biri sonsuzluq hesab edilir. 2016-ci ildə ölkədə boşanmış 13.114 nəfərin 6.146-i uşağı olmayanlar olduğu halda, 2017-ci ildə 14.514 boşanma halının 6.444-ü bu şəxslərin payına düşüb. 2018-ci ildə Azərbaycanda 14.857 boşanma hali qeyde alınıb ki, onun da yaridan çoxu sonsuz ailələrin payına düşüb. Keçən il isə ölkədə uşağı olmayan 6.559 nəfər boşanıb.

Əger 2000-ci ildə hər 100 min nəfər qadından 17.9 faizi sonsuzluğa görə qeydə alınırdısa, 2019-cu ildə bu rəqəm hər 100 min nəfərin 34.4 faizidir. Bu, həddən artıq ciddi artımdır və çox mənfi bir prosesdir.

Androloq Natiq İsayevin sözlərinə görə, dövrümüzdə kişi sonsuzluğunu qadın sonsuzluğuna nisbətən daha çox yayılıb: "Sünə mayalanma üçün müraciət edən hər 10 cütlükdən ən azı 8-də problem

gedərək ordudan yayınması. Yəni, kişiləri təbii yolla xədim edirdilər. Qeyri-rəsmi məlumatlara görə, həzirdə Amerika hərbiçilərinə bu qoz gizli şəkildə yedirilir.

Bundan başqa, energetik içkilərin də sonsuzluğa səbəb olduğu qeyd edilir. Bu tip içkilər dən qəti şəkildə aralı durmaq lazmıdır.

Həkim: Modern geyimlər insani sonsuz edə bilər

Sonsuzluğun səbəblərindən biri də geyim faktorudur. Qadınlar uzun müddət dar şalvar geyməsi damarların sıxlaraq qeyri-normal vəziyyət almasına səbəb olur ki, bunun neticəsində də rəhmde iltihablanma, göbəlek, ayaqların büküm yerlərində bədən yaralarına da səbəb olur.

Həddindən artıq dar geyimlər

Sürətlə artan sonsuzluq: milli genefondumuzu necə xilas edə bilərik?

Sonsuzluq həm demografik problemləri kəskinləşdirir, həm də ailə institutumuzu dağıdır

la aradan qaldırmaq olmur, dolayısı ilə ailələrin çoxu qadın sonsuzluğuna görə dağılır".

Statistikaya görə, sonsuzluğun təxminen 40 faizinə səbəb kişilərdir, 30 faiz qadınlar, 30 faizdən isə həm qadın, həm də kişilərdəki problemlər səbəb olur. Qeyri-rəsmi məlumatlara görə, həzirdə ölkəmizdə 400 minden çox insan sonsuzluqdan əziyyət çəkir.

Alımlar: "Coca-Cola" və energetik içkilər kişilər xədim edir

Danimarkada aparılan araştırma bir neçə il önce dünya mətbuatında əks-səda doğmuşdu. Araşdırmanın mövzusu çox insanın "bəh-bəh"lə içdiyi "Coca-Cola" idi. Neticələr açıqlananda melum oldu ki, 2 ay ərzində hər gün 1 litr "Coca-Cola" içən 2 min könülü kişinin sperma sayında kəskin azalma var. Belə ki, 27-30 milyon sperm sayı olan insanlarda 2 aylıq "Coca-Cola" qəbulu bu sayı 15-16 milyona endirir. Kanada alımlarının apardığı oxşar araştırma da təxminən etnik nəticəni ortaya qoymuşdu, bu içkini bir neçə ay qəbul edən könülüllerin sperma sayı 30 faiz azalmışdır.

Həkimlər sperma qatili olan "Coca-Cola"nın hazırlanmasında istifadə edilən "kola qozu"nu əsas səbəb göstərirler. Bu qoz əvvəllər yalnız Amerikada bitirdi və onu hindu döyüşülərə məcburi yedirdildilər. Səbəbi də o idi ki, əsgər cinsi isteyinin ardınca

mütəmadi geyinilərse rəhm və yumurtalıq öz funksiyasını itirərək qadın sonsuzluğuna gətirib çıxarır. İndi aile quran hər 10 cütlükdən 4-ü həkim müalicəsi olmadan uşaq sahibi ola bilmir. Yeri gelmişkən, dar şalvarlar kişilərdə də sonsuzluğaya səbəb olur. Belə geyim kişilərdə yumurtalıqların bədənə də yaxın yerde dayanmasına səbəb olur.

Həkim Ziyad Sultanov deyir ki, bu, sonsuzluq yaranan səbəblərdən biridir: "Yumurtalar bədəndən daha aşağı temperaturda olmalıdır, amma dar geyim onları bədənə möhkəm sıxlığı üçün bədən temperaturu ilə uyğunlaşır.

Bunun neticəsində də sperma hüceyrələrinin hərəkətliliyi və sayı kəskin surətdə azalır. Dar geyim hətta sperma yollarının bağlanması da səbəb olur. Dar geyimdə saatlarla oturaq işdə işləyən ofis işçiləri, uzaq yol gedən sürücülərdə sonsuzluğaya dərhal gəlinir".

Kompyuterinizi qucaqlamayın!

Nyu-York dövlət xəstəxanasının bir qrup alimi notbuk və netbukların diz üstündə işlədilmesinin sonsuzluq faizini artırması ilə bağlı araştırma aparıblar. Dizinizdə və qucağınızda işlətdiyiniz zaman kompyuterinizin içinde istilik dərəcəsi bəzən 70 dərəcəni keçə bilir. Bu istilik isə çox zaman kişilərin qasıq bölgəsinə təsir edərək, yumurtaların normal tem-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkisafına Dövlət Dəstəyi Fondu

Yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkisafına Dövlət Dəstəyi Fondu maliyyə dəstəyi ilə "Gender, ailə və demografiya məsələlərinin işıqlandırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb.

2. Stressi həyətinizdən çıxarıın

Stresli həyat da sonsuzluğa səbəb ola bilir. Buna görə həmişə pozitiv əhvalda olmağa çalışın. Negativ enerji bütün orqanları sıradan çıxarıır və cinsi sistemə də zərər vurur.

3. Yuxu rejimində emel edin

Daimi və keyfiyyətli yuxu sonsuzluğunu müalicə etməkdə olduqca təsirlidir. Hər gecə bioloji saatla və 8 saatdan az olmayıaraq yatağınızda, tam qarənlıq və səssiz şəraitdə, isti olmayan otaqda yatmağa çalışın.

4. İdman və fiziki hərəkət edin

Hormonal səviyyəni nizamlamaq üçün çox ağır olmayan gimnastik idman hərəkətlərini gündəlik olaraq etmək lazımdır. Bunu edə bilmirsinizsə, müxtəlif fiziki işlərlə məşğul olmaq lazımdır. 2 saatdan artıq oturmayın. Dar şalvar geyinmək zərərlidir.

5. Zərərli vərdişərdən uzaq olun

Narkotika, sigaret, alkoqol kimi zərərli vərdişərlər sonsuzluğunu yaranmasına gətirib çıxarırlar. Bura-yı radiasiya dozası, kimyəvi maddə qəbulu (bir çox dərmanlar qəbul etmək və ya boyla sexində respiratör işləmək) və davamlı ağrıqqaldırma ilə məşğul olmayı da daxil etmək olar. On yaxşısı sonsuzluğunu gətirən səbəblər vaxtında aradan qaldırmaqdır, cünki sonradan müalicəsi çox çətin və bahalı olur.

Lale Mehrali

